

**e-DÖNÜŞÜM TÜRKİYE PROJESİ
2005 EYLEM PLANI**

**DEĞERLENDİRME RAPORU
RAPOR NO: II**

**DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI
ARALIK 2005**

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I) Giriş.....	1
II) 2005 Eylem Planı Gerçekleşme Durumları: Değerlendirme Tablosu	3
III) 2005 Eylem Planı Gerçekleşme Durumları: Özet Tablo	5
IV) Bölümler	15
- Bilgi Toplumu Stratejisi	17
- Teknik Altyapı ve Bilgi Güvenliği	19
- Eğitim ve İnsan Kaynakları	29
- Hukuki Altyapı	41
- e-Devlet	47
- e-Sağlık	73
- e-Ticaret	81

GİRİŞ

Ülkemizde 90'lı yıllardan bu yana bilgi toplumuna dönüşüm süreci ile ilgili çeşitli girişimler yapılmıştır. Bu doğrultuda atılan en son somut adım 58. ve 59. Hükümetlerin Acil Eylem Planında yer verdiği KYR-22 numaralı “e-Dönüşüm Türkiye Projesi” eylemidir.

Söz konusu eylemin koordinasyonu, izlenmesi, değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi için Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bünyesinde Bilgi Toplumu Dairesi kurulmuş, böylece, bir taraftan ülke genelinde çeşitli birimler tarafından dağınık bir yapıda yürütülen e-dönüşüm çalışmalarının belli bir eşgüdüm içinde yapılması, diğer yandan gelecekte yürütülmesi düşünülen çalışmaların önceliklendirilmesi ve uygulamaya geçirilmesi amaçlanmıştır.

Bu amacı somut eylemlere dökmek üzere Kısa Dönem Eylem Planı (KDEP) hazırlanmış ve 2003-2004 yıllarında bitirilmesi öngörülen eylemler ele alınmıştır. 04.12.2003 tarihinde yayımlanan 2003/48 sayılı Başbakanlık Genelgesiyle uygulamaya konulan KDEP; 8 ana başlık altında (Bilgi Toplumu Stratejisi, Teknik Altyapı ve Bilgi Güvenliği, Eğitim ve İnsan Kaynakları, Hukuki Altyapı, Standartlar, e-Devlet, e-Sağlık, e-Ticaret) 73 eylemin 2004 yılı sonuna kadar tamamlanmasını öngörmüştür.

KDEP’te daha çok altyapıya yönelik eylemler yer alırken, 2005 Mayıs ayı itibariyle başlatılan 2005 Eylem Planında mevcut gelişmeleri yaygınlaştırmayı hedef alan veya tamamlayıcı nitelikteki eylemlere yer verilmiştir.

01.04.2005 tarihli Resmi Gazete’de Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile yayımlanarak yürürlüğe giren 2005 Eylem Planında da KDEP çalışmalarındaki katılımcı yaklaşım ve metodoloji benimsenmiştir. 2005 Eylem Planında KDEP’ten kazanılan birikimler ve e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulunun aldığı kararlar yol gösterici olmuştur.

KDEP içerisinde Türkiye’nin bilgi toplumuna dönüşümü çerçevesinde hukuki ve teknik altyapının oluşturulmasına yönelik eylemler ağırlıklı olarak yer alırken, 2005 Eylem Planında uygulamaya yönelik eylemlere daha çok yer verilmiştir. Eylem Planının “Bilgi Toplumu Stratejisinin Oluşturulması”na yönelik ilk eyleminin tamamlanmasıyla e-Dönüşüm Türkiye Projesi’nin öncelikleri ve 2005-2010 dönemini içeren uzun vadeli perspektifi belirleneceğinden, 2005 Eylem Planı bir geçiş dönemi planı özelliği taşımaktadır.

2005 Eylem Planında toplam 7 başlık altında 50 eyleme yer verilmiştir. Buna göre; bilgi toplumu stratejisi başlığı altında 1, teknik altyapı ve bilgi güvenliği başlığı altında 6, eğitim ve insan kaynakları başlığı altında 10, hukuki altyapı başlığı altında 3, e-devlet başlığı altında 19, e-sağlık başlığı altında 5 ve e-ticaret başlığı altında 6 eylem bulunmaktadır.

2005 Eylem Planı süresince her bir eylem sorumlusu kurum, gelişmeleri üçer aylık dönemlerde “Eylem İlerleme ve Değerlendirme Raporları” ile DPT’ye iletmektedir. Eylemlerin bütünlüğü ve birbiriyle olan etkileşimi dikkate alınarak, eylemlerin bütünü kapsayacak şekilde “Dönemsel Değerlendirme Raporu” DPT tarafından hazırlanmaktadır. Hazırlanan bu değerlendirme raporları bir yandan e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulunca ele alınarak karşılaşılan sorunlarla ilgili çözüm önerileri geliştirilirken diğer yandan da İnternet aracılığıyla kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

2005 Eylem Planının ilk dönemsel raporu Eylül 2005 tarihinde yayımlanmıştır.

2005 Eylem Planının ikinci Değerlendirme Raporu olan bu çalışmanın girişinde eylemlerin başarı durumlarının gözlenebileceği bir genel değerlendirme tablosu yer almakta bunu takiben eylemlerin tematik olarak ele alındığı ve çalışmaların ne aşamada olduğunu gösteren bir özet tabloya yer verilmektedir. Her bölümün başında mevcut durum ve bir sonraki aşamada atılması gereken adımlar konusunda analizlerin yer aldığı “Genel Değerlendirme” bulunmaktadır. Tematik bölümlerde ise her bir eylemle ilgili detaylı bilgilere, yapılan çalışmalara ve uygulamada karşılaşılan sorunlar ile önerilen çözümlere yer verilmektedir.

İkinci Değerlendirme Raporu döneminde en önemli değişiklik 1 no’lu eylem olan Bilgi Toplumu Stratejisinin hazırlanması eyleminde görülmektedir. Nitekim 20 Aralık 2005 itibariyle Danışman tarafından nihai dokümanlar teslim edilmiş, böylece ulusal bilgi toplumu stratejisi hazırlanması yolunda önemli bir sürece girilmiştir. Yine bu dönemde, geniş bant stratejisi (Eylem no:2) ve alternatif erişim teknolojileri ile ilgili (Eylem no:3) eylemler çerçevesinde istenen raporlar tamamlanmış, yeni nesil mobil telekomünikasyon hizmetleri ile ilgili eylemin çıktısı olan rapora son şekli verilerek Telekomünikasyon Kurumuna iletilmiştir. e-Ticarete yönelik nitelikli eleman yetiştirilmesi ve sayısal haklar yönetimi gibi eğitim ve insan kaynakları ile hukuki altyapı başlıkları altında gelişmeler sağlanmıştır.

Gelişmeleri özet olarak değerlendirecek olursak, bu dönem içerisinde, bir önceki rapor dönemi itibariyle başlangıç aşamasında olan 25 eylemden 17 tanesinde ilerleme kaydedildiği ve böylece öngörülen eylemlerin % 72’sinin bitirilme aşamasına yaklaştığı görülmektedir.

Hukuki altyapı ve e-sağlıkla ilgili bazı eylemlere ise en kısa zamanda ivme kazandırılması gerekmektedir. Sonuç raporuna kadar bu eksikliklerin giderilmesi ve tamamlanma aşamasında olan eylemlerin nihai çıktılarının alınması beklenmektedir.

**2005 EYLEM PLANI GERÇEKLEŞME DURUMLARI:
DEĞERLENDİRME TABLOSU**

(A: Henüz Başlamadı; B: Başlangıç Aşamasında; C: Çalışmalar Sürüyor; D: Sonuçlandı)

EYLEM	Eylem No	GERÇEKLEŞME			
		A	B	C	D
BİLGİ TOPLUMU STRATEJİSİ					
Bilgi toplumu stratejisinin oluşturulması	1			•	
TEKNİK ALTYAPI VE BİLGİ GÜVENLİĞİ					
Geniş Bant Stratejisi	2				•
Yeni nesil mobil telekomünikasyon hizmetleri	3			•	
Alternatif erişim teknolojileri	4				•
Kamu kurumları bilgi güvenliği risk analizi	5			•	
Akıllı Kartların kamuda kullanımı konusunda ön çalışma yapılması	6			•	
Kamu kurum ve kuruluşlarında açık kaynak kodlu yazılımların uygulanabilirliği	7			•	
EĞİTİM VE İNSAN KAYNAKLARI					
Bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı planlamasının yapılması	8		•		
Öğretmen ve öğrencilerin bilgisayar okuryazarlığının artırılması	9			•	
Mehmetçik'e temel bilgisayar eğitimi	10			•	
Kamu çalışanlarının bilgisayar yetkinliğinin artırılması	11			•	
İlköğretim okullarına Bilgi Teknolojileri Sınıflarının kurulması	12			•	
Öğretim kurumlarındaki bilgi teknolojisi eğitim mekanlarının topluma açılması	13			•	
Bilgi teknolojileri alanındaki kurs ve sertifikasyon eğitiminin niteliğinin AB standartlarına yükseltilmesi	14			•	
e-Sınav uygulaması	15			•	
e-Ticarete yönelik nitelikli eleman yetiştirilmesi ve istihdamı	16			•	
Güvenli İnternet kullanımı konusunda toplumda farkındalık yaratılması	17	•			
HUKUKİ ALTYAPI					
Bilişim Suçları Kanunu	18	•			
İstenmeyen elektronik iletişimle mücadele	19	•			
Sayısal Haklar Yönetimi	20		•		
e-DEVLET					
e-Devlet Ana Kapısı	21			•	
Kamu e-Satın alma platformu	22			•	
Türkiye Yatırım Portalı	23			•	
Araç Trafik ve Tescil Belgeleri	24		•		
İş ve işçi bulma platformu	25			•	
Sosyal Güvenlik Bilgi Sistemleri	26			•	
Ticaret Sicil Gazetesi Otomasyonu ve Arşiv Sistemi	27			•	
Kamu Personeli Bilgi Sistemi	28			•	

EYLEM	Eylem No	GERÇEKLEŞME			
		A	B	C	D
Adres Kayıt Sisteminin Oluşturulması	29			•	
Akademik tez veritabanı	30			•	
e-Askerlik işlemleri	31			•	
Tarım Bilgi Sisteminin oluşturulması	32		•		
Kamu bilgi sistemleri acil durum yönetimi	33			•	
Bilgisayar sahipliğinin yaygınlaştırılması	34			•	
Birlikte çalışabilirlik için veri paylaşımı	35			•	
Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi (TUCBS) oluşturmaya yönelik altyapı hazırlık çalışmaları	36			•	
Kamuda Elektronik Kayıt Yönetimi	37			•	
Kamu kurumları İnternet sitesi kılavuzunun hazırlanması	38			•	
Yerel yönetimlerde verilecek elektronik hizmet standardının belirlenmesi	39		•		
e-SAĞLIK					
Sağlık hizmeti veren ve ödeme yapan kurumlar arasında klinik ve idari verilerin değişimi	40			•	
Aile Hekimliği Bilgi Sistemi	41			•	
Hastane (İkinci Basamak) Yönetim Bilgi Sistemi	42		•		
Elektronik Hasta Kayıtları (EHK)	43		•		
Sağlık Kayıtları Mahremiyetinin korunması	44		•		
e-TİCARET					
Merkezi Tüzel Kişilik Bilgi Sisteminin Oluşturulması	45		•		
KOBİ'lere e-Ticaret destekleri	46			•	
Dış ticarete kullanılan bilgi ve belgelerin elektronik ortamda paylaşılması	47			•	
Ortak e-Ticaret bilgi havuzunun oluşturulması	48			•	
Elektronik faturanın kullanım usul ve esaslarının belirlenmesine yönelik hazırlık çalışmalarının yapılması	49			•	
Ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması	50			•	
T O P L A M	50	3	9	36	2
Y Ü Z D E O R A N	100	6	18	72	4

2005 EYLEM PLANI GERÇEKLEŞME DURUMLARI: ÖZET TABLO

1 BİLGİ TOPLUMU STRATEJİSİ

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
1	Bilgi toplumu stratejisinin oluşturulması	DPT	<p>Bilgi Toplumu Stratejisi kapsamında yürütülen çalışmalar neticesinde hazırlanan dokümanların değerlendirme süreci devam etmektedir. Strateji belgesinin 2006 yılının ilk çeyreğinde tamamlanması beklenmektedir.</p> <p>Strateji; bilgi ve iletişim teknolojileri, sosyal dönüşüm, iş ortamı ve girişimcilik, etkin kamu yönetimi konularını kapsamaktadır. Strateji Belgesi ile birlikte, önceliklendirilmiş ve detaylandırılmış bir eylem planı, bilgi toplumuna ilişkin kurumsal yapılanma ve yönetim modeli, iletişim stratejisi ile BİT'in Türkiye ekonomisi üzerindeki makroekonomik etkilerine ilişkin analitik bir çalışma da hazırlanmaktadır.</p>

2 TEKNİK ALTYAPI ve BİLGİ GÜVENLİĞİ

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
2	Geniş Bant Stratejisi	Ulaştırma Bakanlığı	Eyleme ilişkin rapor hazırlanarak eylem tamamlanmıştır.
3	Yeni nesil mobil telekomünikasyon hizmetleri	Telekomünikasyon Kurumu	Taslak rapor hazırlanmış olup Telekomünikasyon Kurulu'nun onayına sunulmuştur.
4	Alternatif erişim teknolojileri	Ulaştırma Bakanlığı	Eyleme ilişkin rapor hazırlanarak eylem tamamlanmıştır.
5	Kamu kurumları bilgi güvenliği risk analizi	TÜBİTAK-UEKAE	<p>Kamu kurumlarının bilgi güvenliği ve acil durum yönetimi ihtiyaçlarının belirlenmesi konusundaki mevcut durumlarını saptamak amacıyla bakanlık, müsteşarlık ve müdürlük seviyesinde toplam 39 kuruluşa yönelik olarak 33'ncü eylem çalışmalarına da katkı sağlayacak şekilde bir anket çalışması yapılmıştır. 37 kuruluştan geri dönüş alınan anket çalışmasında kamu kurumlarındaki risk yönetimi ve alınan önlemlere ilişkin temel sorular yöneltilmiştir. Anket sonuçları detaylı olarak analiz edilmiş, kritik bilgiler üzerinde işlem yaptığı düşünülen 7 kuruluş detaylı risk analizi yapılmak üzere seçilmiştir. Seçilen bu kamu kurumlarıyla yürütülen çalışmalar sonucunda bilgi güvenliği ihtiyaçları ayrıntılı bir şekilde belirlenmiştir. Eylem kapsamında yürütülen tüm çalışmaların değerlendirildiği raporun hazırlanma süreci devam etmektedir.</p>
6	Akıllı Kartların kamuda kullanımı konusunda ön çalışma yapılması	TÜBİTAK	Kamuda akıllı kart kullanımına ilişkin olarak taslak rapor hazırlanmıştır. İlgili kuruluşlarla yapılacak son toplantının ardından rapor nihai hale getirilecektir.

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
7	Kamu kurum ve kuruluşlarında açık kaynak kodlu yazılımların uygulanabilirliği	TÜBİTAK-UEKAE	Eylem çalışmaları kapsamında; kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar ve özel kesim temsilcilerinin yer aldığı ikinci toplantı 14.07.2005 tarihinde düzenlenmiştir. İP1 - Uygulanabilirlik Raporu , İP2 – Göç Planı ve İP3 – Pilot Uygulama olmak üzere 3 İş Paketi (İP) altında, ayrı çalışma gruplarıyla, belirli bir program dahilinde yürütülen çalışmalar kapsamında taslak raporlar Kasım ayı itibarıyla oluşturulmuştur. Aralık sonunda İP1 ve İP2'ye ilişkin raporların birleştirildiği nihai rapor taslağının tamamlanması öngörülmektedir. Bu taslağın geniş katılımlı bir toplantıda tartışılmasının ardından İP3'e Ocak 2006 itibarıyla geçilmesi planlanmaktadır. Pilot uygulama için TÜBİTAK-UEKAE tarafından geliştirilen PARDUS Ulusal İşletim Sistemi kullanılacaktır. İş paketi sorumlusu olarak Ulusal Dağıtım Projesi grubu görev alacaktır.

3 EĞİTİM ve İNSAN KAYNAKLARI

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
8	Bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı planlamasının yapılması	DPT	IX. Plan çalışmaları kapsamında kurulan başta yükseköğretim olmak üzere Özel İhtisas Komisyonları bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı profilinin belirlenmesine yönelik alanlarda da çalışmalar yapacaktır. Komisyonlarca hazırlanacak raporların IX. Plan ve bu eylem kapsamındaki çalışmalarda da kullanılması hedeflenmektedir.
9	Öğretmen ve öğrencilerin bilgisayar okuryazarlığının artırılması	MEB	"İntel Gelecek İçin Eğitim" programı kapsamında 220 Eğitimci Bilgisayar Formatör öğretmen, programda uzman öğretmenlik yapmak üzere, eğitim almış olup, 2005 yılının ilk altı ayı sonu itibarıyla de 30.000 öğretmene eğitim vermişlerdir. 17.03.2005 tarih ve 2005/17 sayılı Genelge ile başlatılan "Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Yöntemiyle Bilgisayar Eğitim Projesi" kapsamında Ekim 2005 itibarıyla 323.000 öğretmen sisteme kayıt edilmiş olup, eğitimlere devam edilmektedir. "İntel Öğrenci" programı pilot uygulaması Ankara ve İstanbul'daki seçilen toplam 10 okulda başlatılmıştır. Bu projeye 10 ilden 20 okul daha dahil edilmiştir.
10	Mehmetçik'e temel bilgisayar eğitimi	Genelkurmay Başkanlığı	Türk Silahlı Kuvvetlerinde erbaş ve erlere yönelik olarak Şubat 2000'den itibaren bilgisayar eğitimi kurslarına devam edilmektedir.
11	Kamu çalışanlarının bilgisayar yetkinliğinin artırılması	Devlet Personel Başkanlığı	Kamu çalışanlarının bilgisayar yetkinliğinin artırılması konusunda gerçekleştirilecek çalışmalara dayanak teşkil edecek mevzuat değişiklikleri ile ilgili çalışmalara başlanmıştır.

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
12	İlköğretim okullarına Bilgi Teknolojileri Sınıflarının kurulması	MEB	TEP II. Faz kapsamında 3000 ilköğretim okuluna 4000, Avrupa Yatırım Bankası kaynakları ile 1400 ilköğretim okuluna 1400 Bilgi Teknolojisi Sınıfı kurulmasına ilişkin ihale işlemleri sonuçlanma aşamasına gelmiştir. Bilgisayarlı eğitime destek kampanyası ile hayırsever kişi ve kuruluşlardan destek alınmış olup, bu çerçevede 1200 ilköğretim okuluna 1200 Bilgi Teknolojisi sınıfının kurulması planlanmıştır.
13	Öğretim kurumlarındaki bilgi teknolojisi eğitim mekanlarının topluma açılması	MEB	Mevzuat değişikliği ile fonların kaldırılmasından dolayı "Milli Eğitim Bakanlığı Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçları ve Ortamlarının Eğitim Etkinliklerinde Kullanımı Yönergesi"nin bazı maddelerine değişiklik getiren yönerge değişikliği yürürlüğe girmiştir. Mesai saatleri dışında öğretim kurumlarındaki bilgi teknolojisi araçlarının kullanımı esnasında uyulacak kuralların yer aldığı "İnternet Etiği" çalışması gereği için Valiliklere, bilgi için merkez teşkilatına gönderilmiştir.
14	Bilgi teknolojileri alanındaki kurs ve sertifikasyon eğitiminin niteliğinin AB standartlarına yükseltilmesi	MEB	Ülkemizde henüz sertifikasyon sistemi bulunmamaktadır. Ancak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca ülke genelinde belgelendirme ve sertifikasyon sistemine geçilebilmesi için "Ulusal Mesleki Yeterlilikler Kanunu Taslağı" hazırlanmıştır. Ayrıca "Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Güçlendirme Projesi" kapsamında AB'ne bağlı ülkelerdeki belgelerin denkliğinin sağlanabilmesi amacıyla "Ulusal Yeterlilik Politika Grubu" toplantılarına iştirak edilmektedir.
15	e-Sınav uygulaması	MEB	e-Sınav alt yapı hazırlıkları bağlamında; Sınav sisteminin standart ve güvenilir hale getirilmesi amacıyla, Bakanlık bilişim altyapısı tamamlanmış ve e-Sınav uygulamaları için hazır duruma getirilmiştir. Bu kapsamda Bakanlık sunumcu sistemleri omurgasının (Back Bone) yenilenmesi çalışmaları tamamlanmıştır. MEBBİS (Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi) içerisindeki yazılımların İnternet tabanlı hale getirilmesi, yeni yazılımların uygulamaya konulması çalışmaları ise sürdürülmektedir.
16	e-Ticarete yönelik nitelikli eleman yetiştirilmesi ve istihdamı	KOSGEB	Eğitimin içeriği komisyonca belirlenmiş olup, İŞKUR tarafından eğitim ihalesi yapılmıştır. Diğer taraftan, başvurusu alınan adaylar OSYM tarafından ön elemeden geçirilmiştir. İki sınavlı eleme Ekim ayı içinde projenin yürütüleceği 12 ilde yapılmıştır.
17	Güvenli İnternet kullanımı konusunda toplumda farkındalık yaratılması	MEB	Güvenli İnternet kullanımının müfredat ile ilişkilendirilmesi kapsamında, tanıtım filmleri ve eğitim materyallerinin (basılı, elektronik) hazırlanması çalışması henüz ön hazırlık aşamasındadır.

4 HUKUKİ ALTYAPI

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
18	Bilişim Suçları Kanunu	Adalet Bakanlığı	İnternet yoluyla işlenen suçların önlenmesi ve cezalandırılması amacıyla hazırlanacak tasarı için komisyon kurulmuş, ancak çalışmalara henüz başlanmamıştır.
19	İstenmeyen elektronik iletişimle mücadele	Adalet Bakanlığı	İstenmeyen elektronik iletişimle mücadele konusunda "Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Hakkında Yönetmelik" de dikkate alınarak, alınacak tedbirlerin belirlenmesine yönelik çalışmalar Telekomünikasyon Kurumu tarafından yürütülerek bir rapor hazırlanacaktır. Eylemde bir önceki rapor dönemine göre ilerleme kaydedilememiştir.
20	Sayısal Haklar Yönetimi	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Eylem çerçevesindeki çalışmalar Bilgi Üniversitesi Bilişim Teknolojisi Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi ile işbirliği içinde yürütülmektedir.

5 E-DEVLET

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
21	e-Devlet ana kapısı	TT A.Ş.	Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından 2005 yılı Şubat ayı içerisinde başlatılan ihale süreci sona ermiştir. Ekim 2006'da 19 pilot hizmet için e-Devlet Ana Kapısı çalışmaları başlatılmıştır.
22	Kamu e-Satın alma platformu	Kamu İhale Kurumu	16.11.2005 tarihinde İstanbul'da TOBB ve TİSK ile işbirliği içerisinde Elektronik İhale Zirvesi yapılmış olup, elektronik satınalmanın aşamalarından olan Kamu Satınalmaları Platformunun açılışı Zirvede gerçekleştirilmiştir.
23	Türkiye Yatırım Portalı	Hazine Müsteşarlığı	Yerli ve yabancı yatırımcıların Türkiye'de yatırım yapmaya ilişkin ihtiyaç duyacağı bilgilerin derlendiği "www.investinturkey.gov.tr" portalının teknik altyapısının yüzde 85'i, gerekli içeriğin ise yüzde 90'ı tamamlanmıştır. Sitenin Ocak 2006'da faaliyete geçmesi planlanmaktadır.
24	Araç Trafik ve Tescil Belgeleri	Emniyet Gn. Md.	Karayolları Araç Muayene İstasyonları ile ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin toplantıda, işletici firma ile ilgili bakanlıklar (Maliye, İçişleri, Ulaştırma Bakanlıkları) arasında yapılacak veri alışveriş metodları görüşülmüştür. Sürücü belgelerine yazılmış olan trafik ceza tutanakları, belirli periyotlarla İnternet kanalıyla Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'na iletilmektedir.

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
25	İş ve işçi bulma platformu	Türkiye İş Kurumu	İş ve İşçi Bulma Platformu yazılım geliştirme projesi Mart 2006 tarihinde tamamlanacaktır. Eylül ayı sonunda geliştirilen yazılımın test çalışmaları başlatılacaktır. Bu çalışmalarla paralel olarak yeni hizmet anlayışına göre yerel ofis yapılanmasının düzenlenmesi çalışmaları ve ilgili kurumlar (SSK ve KPS) ile entegrasyonun sağlanması çalışmaları sürdürülmektedir. İş ve İşçi Bulma Platformu yazılımlarının hizmete sunulabilmesi için ihtiyaç duyulan donanımlar ve buna bağlı diğer hizmetlerin temini için şartname hazırlık çalışması devam etmektedir.
26	Sosyal Güvenlik Bilgi Sistemleri	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Sosyal Güvenlik Kuruluşlarında yürütülen uygulamaların ortak hale getirilmesi amacıyla BT Altyapısı Projesi oluşturulmaktadır. Proje kapsamında, mevcut sistemlerin entegrasyonu, Sosyal Güvenlik Bilgi Sisteminin oluşturulması ve Sosyal Güvenlik Ağının kurulması için çalışmalar başlatılmıştır.
27	Ticaret Sicil Gazetesi Otomasyonu ve Arşiv Sistemi	TOBB	Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ve Ticaret Sicil Memurluklarını kapsayan otomasyon yazılımı için analiz çalışmaları tamamlanmış ve uygun otomasyon yazılımının geliştirme ve test çalışmaları devam etmektedir. Test aşamasını müteakiben 2006 yılı başı itibarıyla pilot uygulamanın başlatılması ve 2006 Haziran itibarıyla ise yazılımın devreye alınması hedeflenmektedir. Ticaret Sicil Gazetesi Arşiv Sisteminin ise Mayıs 2006'da tamamlanması ve Haziran 2006'da otomasyon yazılımı ile birlikte devreye alınması öngörülmektedir. Haziran 2006'da devreye alınacak otomasyon sistemi sonrasında Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ilan bilgileri Ticaret Sicili memurluklarından çevrimiçi olarak internet üzerinden TOBB'a iletilebilecektir.
28	Kamu Personeli Bilgi Sistemi	Devlet Personel Başkanlığı	Kamu kesiminde istihdam edilen personele ait anahtar bilgilerin, MERNİS-KPS ve kamu kurum kayıt sistemi ile irtibatlı olarak tek merkezde saklanması ve paylaşılması sağlanacaktır. Bu kapsamda projenin teknik alt yapısı için gerekli şartname oluşturularak, hizmetin Devlet Personel Başkanlığı adına satın alınmasına ilişkin yazı Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'ne gönderilmiştir. DMO tarafından yapılan ihaleyi kazanan firma çalışmalarına başlamıştır. Sunucu sistemlerine yönelik donanım altyapısının 2005 yılı sonu itibarıyla kurulması, PERNET yazılımının ise 2006 yılı içinde tamamlanması öngörülmektedir. Proje 2006 Yılı Yatırım Programında yer almaktadır.
29	Adres Kayıt Sisteminin oluşturulması	İçişleri Bakanlığı (Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Gn.Md.)	Bakanlıklardan alınan görüşlerin değerlendirilmesi sonucu nihai hale getirilen Adres Bilgi Sistemi Kanunu Tasarısı Taslağı Başbakanlığa sunulmuştur.

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
30	Akademik tez veritabanı	Yüksek Öğretim Kurulu	Yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlilik tezlerinden oluşan koleksiyonun İnternet üzerinden tam metin erişimini sağlamak üzere sayısallaştırılması ve tezlerin sayısal ortamda kabul edilmesi ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır. Mevcut koleksiyonun sayısallaştırılması işleminin hizmet alımı ile gerçekleştirilmesi öngörüldüğünden, ihale şartnamesine temel oluşturacak yapılabirlik etüdü tamamlanmıştır. Sayısal Arşiv için gerekli olan disk kapasitelerinin ve yedekleme ünitelerinin temini için teknik şartname hazırlanmış olup alım işlemleri 2005 yılının sonuna kadar gerçekleştirilecektir.
31	e-Askerlik işlemleri	Milli Savunma Bakanlığı	"Asker Alma Bilgi Sistemi" projesi ihale aşamasına gelmiştir. Teknik Şartname hazırlığı MSB bünyesinde devam etmektedir.
32	Tarım Bilgi Sisteminin oluşturulması	Tarım ve Köyşleri Bakanlığı	Tarım Bilgi Sistemine genişletilmesi amaçlanan Çiftçi Kayıt Sistemi ihalesinin değerlendirilmesi Dünya Bankası'nın onayına sunulmuştur. 35000 km ² tarımsal alanda coğrafi altlıkların oluşturulmasına ilişkin ihale hazırlıkları devam etmektedir. AB müzakere sürecinde tarım başlığında coğrafi altlıkların oluşturulması öncelikli konu olacaktır.
33	Kamu bilgi sistemleri acil durum yönetimi	TÜBİTAK-UEKAE	Kamu kurumlarının acil durumu yönetimi ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bilgi güvenliği ve konusundaki mevcut durumlarını saptamak amacıyla bakanlık, müsteşarlık ve müdürlük seviyesinde toplam 39 kuruluşa yönelik olarak 5'nci eylem çalışmalarına da katkı sağlayacak şekilde bir anket çalışması yapılmıştır. 37 kuruluştan geri dönüş alınan anket çalışmasında kamu kurumlarında iş sürekliliği ve bilgisayar güvenlik olaylarına müdahale konularında alınan önlemlere ilişkin temel sorular yöneltilmiştir. Anket sonuçları detaylı olarak analiz edilmiş, kritik bilgiler üzerinde işlem yaptığı düşünülen 7 kuruluş, acil durum yönetimi ihtiyaçları üzerinde detaylı analizler yapılmak üzere seçilmiştir. Seçilen bu kamu kurumlarıyla yürütülen çalışmalar sonucunda acil durum yönetimi ihtiyaçları ayrıntılı bir şekilde belirlenmiştir. Eylem kapsamında yürütülen tüm çalışmaların değerlendirildiği raporun hazırlanması süreci devam etmektedir.
34	Bilgisayar sahipliğinin yaygınlaştırılması	DPT	Çeşitli kurumların yer aldığı bir çalışma grubu kurulmuş ve ilk toplantı 02.08.2005 tarihinde DPT'de yapılmıştır. Eylem kapsamında vergi indirimi, satış koşulları, satış sonrası hizmetler, yerli katkı ve benzeri konular incelenmektedir.

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
35	Birlikte çalışabilirlik için veri paylaşımı	DPT	Kamu kurumları arasında veri paylaşımını sağlamak üzere kurulması gereken temel yapıların ve kamudaki bilgi kaynaklarının keşfi için standart olarak kullanılması gereken metaveri eleman kümesinin belirlenmesi çalışmaları başlatılmıştır. İlgili tüm tarafların katkılarını sağlamak üzere temsilci belirlenmesi talep edilerek oluşturulan çalışma grubunun ilk toplantısı 16.06.2005 tarihinde DPT Müsteşarlığında yapılmıştır. Bu toplantıda e-devlet metaveri standardı ve veri sözlüğü hazırlama standardı çalışmalarının ayrı birer alt çalışma grubunda ele alınması kararlaştırılmış olup ilgili alanlarda ülke örnekleri ve ülkemizdeki mevcut çalışmalar incelenmektedir.
36	Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi (TUCBS) oluşturmaya yönelik altyapı hazırlık çalışmaları	Tapu ve Kadastro Gn. Md.	Oluşturulan komisyonların çalışmaları devam etmektedir. 12.10.2005 tarihinde tüm komisyonlar için bir ara çalıştay, 10.11.2005 tarihinde ise Standartlar Komisyonu için bir değerlendirme toplantısı yapılmıştır.
37	Kamuda Elektronik Kayıt Yönetimi	Başbakanlık Devlet Arşivleri Gn. Md.	"Elektronik Belge Yönetimi Sistem Kriterleri Referans Modeli Taslağı" hazırlanmıştır. Söz konusu çalışmaya Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ve DPT Bilgi Toplumu Dairesinin İnternet sitelerinde yer verilmiş olup ilgili kurum ve kuruluşlar ile kamuoyunun görüş ve önerileri alınmıştır. Görüşlerin değerlendirilmesi çalışmaları devam etmektedir.
38	Kamu kurumları İnternet sitesi kılavuzunun hazırlanması	TÜBİTAK	Tamamlanan literatür araştırmasının ardından hazırlanan "Kamu Kurumları İnternet Sitesi Kılavuzu" taslağı 25.11.2005 tarihinde DPT'ye iletilmiştir. Taslak kılavuz üzerinde görüş alma süreci devam etmektedir. Kılavuzun nihai sürümünün Ocak 2006 itibarıyla yayımlanması öngörülmektedir.
39	Yerel yönetimlerde verilecek elektronik hizmet standartlarının belirlenmesi	İçişleri Bakanlığı (Mahalli İdareler Gn. Md.)	Bazı belediyeler ve işbirliği yapılacak kuruluşların temsilcileri ile 10.08.2005 tarihinde ve 12.09.2005 tarihlerinde yapılan toplantılardan sonra çalışma yönergesi hazırlanmış, ancak çalışmalara devam edilememiştir.

6 E-SAĞLIK

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
40	Sağlık hizmeti veren ve ödeme yapan kurumlar arasında klinik ve idari verilerin değişimi	Sağlık Bakanlığı	Sağlıkta Dönüşüm Programı Sağlık Bilgi Sistemi çalışmaları çerçevesinde hazırlanan "Sağlık Bilgi Sistemleri Kurulumu e-Sağlık Çözümü Bilgi İsteme Dokümanı" (RFI) üzerinde sektörden gelen çözüm önerileri değerlendirilmiştir. Dünya Bankası kredisi ile finanse edilmesi öngörülen proje için ihale öncesi gerekli teknik gereksinimleri de içeren "Teklif İsteme Dokümanı" (RFP) hazırlanmış olup, 08.08.2005 tarihinde Dünya Bankasına gönderilmiştir.

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
41	Aile Hekimliği Bilgi Sistemi	Sağlık Bakanlığı	Aile Hekimliği Bilgi Sistemi (AHBS), Düzce’de uygulanmaya başlanmıştır. Aile Hekimlerinin hastalarını hastanelere sevk ederken, randevu alabilmesi ve hastanın hastanede muayene olacağı doktorunu seçebilmesi için internet tabanlı bir randevu sistemi geliştirilmiştir. Bu randevu sisteminin AHBS ile entegre olabilmesi için gerekli şartname çalışması yapılmıştır.
42	Hastane (İkinci Basamak) Yönetim Bilgi Sistemi	Sağlık Bakanlığı	Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında, “Sağlık Bilgi Sistemleri Kurulumu e-Sağlık Çözümü Bilgi İsteme Dokümanı” çerçevesinde sektörden gelen çözümler değerlendirilmiştir. Ancak, Hastane Yönetim Bilgi Sistemlerinin (HYBS) standartlarının bu proje kapsamında belirlenmesi stratejisinde değişiklikler yapılmıştır.
43	Elektronik Hasta Kayıtları (EHK)	Sağlık Bakanlığı	Sağlık Bilgi Sisteminin Kurulması projesi kapsamında hazırlanan Teklif İsteme Dokümanında (RFP) Elektronik Hasta Kayıtlarının (EHK) Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu Sağlık Bilişimi Teknik Komitesi standartları ile uyumlu olması gerektiği ifade edilmiştir. Yapılacak ihale sonucunda geliştirilecek olan EHK, bu standart ile uyumlu olacaktır.
44	Sağlık Kayıtları Mahremiyetinin korunması	Sağlık Bakanlığı	Sağlık verilerinin ne şekilde muhafaza edilmesi gerektiği ile ilgili detaylı analiz çalışması, bu proje için hazırlanan şartname içerisinde belirtilmiştir. Dolayısıyla elektronik imza dışında, haberleşmede ve verinin saklanmasında kullanılacak standartlar, proje kapsamında belirlenmiş olacaktır.

7 E-TİCARET

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
45	Merkezi Tüzel Kişilik Bilgi Sisteminin oluşturulması	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	Merkezi Tüzel Kişilik Bilgi Sistemi’nde TOBB sorumluluğunda çalışmaları sürdürülen ve Ticaret Sicil Gazetesi, TESK, Dernekler ile Vakıflara ait verileri içeren 4 ana veri kaynağı bulunmakla beraber projenin iş-zaman planı, veritabanı tasarımı vb. çalışmaları henüz başlatılamamıştır. Bu çerçevede, 28.12.2005 tarihinde eylem hedeflerine ulaşmasını temin etmek, sorumlu ve ilgili kuruluşlar arasında, elektronik ortamda hangi bilgilerin hangi düzeyde ve ne şekilde paylaşılacağını değerlendirmek ve eşgüdümü sağlamak amacıyla DPT Müsteşarlığında bir toplantı düzenlenecektir.
46	KOBİ'lere e-Ticaret destekleri	KOSGEB	KOBİ'lere verilecek Bilgi Ağları ve e-İş, Yazılım ve Sıfır Faizli Bilişim Kredisi desteklerinin uygulama usul ve esasları ile kriterlerinin hazırlanması hususlarında çalışmalar yürütülmekte olup e-Ticarete yönlendirme, yazılım destekleri yönergesi ve tedarikçi kriterleri tamamlanmıştır. Tedarikçi havuzunun oluşumunu teminen başvurular alınmaya başlamıştır.

No	Eylem	Sorumlu Kuruluş	İzleme
47	Dış ticarete kullanılan bilgi ve belgelerin elektronik ortamda paylaşılması	Gümrük Müsteşarlığı	Bursa Gemlik Serbest Bölgesinde, açılışı Devlet Bakanı Sayın Kürşad TÜZMEN tarafından yapılacak e-Belge projesinin 04.01.2006 tarihinde uygulamaya geçmesi öngörülmektedir.
48	Ortak e-Ticaret bilgi havuzunun oluşturulması	DTM	TOSYÖV tarafından hazırlanan ve TTGV Yönetim Kurulunda stratejik odak projesi olarak kabul edilen "e-Ticaret Bilgi Havuzu Etüd Projesi", AR-GE yardımlarından yararlanmak üzere Dış Ticaret Müsteşarlığının onayından geçmiştir.
49	Elektronik faturanın kullanım usul ve esaslarının belirlenmesine yönelik hazırlık çalışmalarının yapılması	Maliye Bakanlığı	Eylemler çerçevesinde elektronik ortamda fatura kullanımı ve defter tutulması ile ilgili bir tebliğ taslağı hazırlanmıştır. Bu doğrultuda, tüm defter, kayıt ve belgelerin elektronik ortamda hazırlanmasına ilişkin veri standartları için standartlaşma çalışmaları sürmektedir.
50	Ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması	Maliye Bakanlığı	

BÖLÜMLER

BİLGİ TOPLUMU STRATEJİSİ

GENEL DEĞERLENDİRME

Bilgi toplumu stratejisi, Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşümünde ulaşması gereken temel hedefleri ortaya koyacak ve bu hedeflere ulaşmak için izlenmesi gereken yöntem ve araçlar ile gerekli olan kaynakları içerecektir.

Bilgi toplumu stratejisi, ülkemizin bilgi toplumuna geçiş sürecinde en önemli ve temel araç olarak değerlendirilmektedir. Strateji çalışması ile sadece hedefler değil, aynı zamanda bu hedeflere ulaşmak için yapılması gerekli orta ve uzun dönemli eylemler de belirlenmiş olacaktır.

Ulusal bilgi toplumu stratejisinin vakit geçirilmeden hazırlanması bu açıdan büyük önem arz etmektedir. Bilgi toplumu stratejisine esas teşkil edecek olan Bilgi Toplumuna Dönüşüm Politikası 10.06.2004 tarihinde yapılan e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu VI. toplantısında kabul edilmiştir. Stratejinin oluşturulmasına yönelik hizmet alımı ihale süreci sonuçlandırılmış ve çalışmalar Mayıs 2005'te başlatılmıştır. Strateji belgesine esas teşkil edecek çalışmaya ilişkin dokümanların değerlendirme süreci devam etmekte olup, strateji belgesinin 2006 yılının ilk çeyreğinde tamamlanmış olması beklenmektedir.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	1
Eylem Adı	:	Bilgi toplumu stratejisinin oluşturulması
Sorumlu Kuruluş	:	DPT
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşları - Üniversiteler - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu'nun 10.06.2004 tarihli toplantısında kabul edilen "Bilgi Toplumuna Dönüşüm Politikası" belgesinin, hazırlanmakta olan Bilgi Toplumu Stratejisi'ne temel teşkil etmesi öngörülmüştür.

Bilgi Toplumu Stratejisine esas teşkil edecek çalışmaya ilişkin ihale süreci tamamlanmış ve çalışmalar Mayıs 2005'te başlatılmıştır. Yürütülen çalışmalar neticesinde hazırlanan dokümanların değerlendirme süreci devam etmektedir. Strateji belgesinin 2006 yılının ilk çeyreğinde tamamlanmış olması beklenmektedir.

Bilgi Toplumu Stratejisi; bilgi ve iletişim teknolojileri, sosyal dönüşüm, iş ortamı ve girişimcilik, etkin kamu yönetimi konularını kapsamaktadır. Strateji Belgesi ile birlikte, önceliklendirilmiş ve detaylandırılmış bir eylem planı da hazırlanmaktadır. Bu kapsamda ayrıca; bilgi toplumuna ilişkin kurumsal yapılanma ve yönetim modeli, iletişim stratejisi ve BİT'in Türkiye ekonomisi üzerindeki makroekonomik etkilerine ilişkin analitik bir çalışma da hazırlanmaktadır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

TEKNİK ALTYAPI VE BİLGİ GÜVENLİĞİ

GENEL DEĞERLENDİRME

Bilgi toplumuna dönüşümde ihtiyaç duyulan güvenli bir teknik altyapının oluşturulması e-Dönüşüm Türkiye Projesinin temel hedeflerinden biridir. Tüm sosyo-ekonomik kesimlerden kullanıcıların makul fiyatlarla erişebildiği, güvenli ve güvenilir teknik altyapı bilgi toplumuna dönüşümün vazgeçilmez unsurudur. Bu amaçla 2005 Eylem Planında “Teknik Altyapı ve Bilgi Güvenliği” bölümünde 6 eyleme yer verilmiştir.

Elektronik ortamdan sunulan içeriğin her geçen gün zenginleşmesi ile birlikte, bu içeriğe daha hızlı erişim sağlayacak teknolojilere olan ihtiyaç da artmaktadır. “Genişbant” olarak isimlendirilen bu teknolojilerin yaygınlaştırılması ve erişiminin kolaylaştırılması tüm dünyada bilgi toplumuna dönüşümün önemli bir bileşeni olarak kabul edilmekte, ülkeler bu doğrultuda stratejiler geliştirmektedir. Bu bölümde 2 numaralı eylem olarak yer verilen “Genişbant Stratejisi” eylemi ile ülkemizde genişbant altyapısının geliştirilmesi yönünde Bilgi Toplumu Stratejisi ile uyumlu bir yol haritası oluşturulması hedeflenmiştir. Söz konusu eylem tamamlanarak rapor DPT Müsteşarlığına teslim edilmiştir.

“Yeni Nesil Telekomünikasyon Hizmetleri” eylemi ile yeni nesil mobil hizmetlerin sunulabilmesi için yapılması gerekli idari, teknik ve ekonomik çalışmalara dayanak teşkil edecek strateji oluşturulması hedeflenmiştir. Bu kapsamda, sorumlu Kuruluş olan Telekomünikasyon Kurumu tarafından çalışmalar başlatılmış ve bu kapsamda ilgili tarafların görüşlerinin alınması amacıyla bir anket çalışması da yapılmıştır. Anket sonuçlarını da dikkate alarak hazırlanan taslak rapor, onaylanmak üzere Telekomünikasyon Kuruluna sunulmuştur.

“Alternatif Erişim Teknolojileri” eyleminin amacı mevcut erişim teknolojilerine alternatif veya tamamlayıcı olabilecek teknolojilerin incelenmesidir. Bu eylem kapsamındaki çalışmalar tamamlanmış ve rapor DPT Müsteşarlığına teslim edilmiştir.

Hizmet sunumunda elektronik ortamdan faydalanılması, kaçınılmaz olarak bu ortamın getirdiği güvenlik sorunlarını da dikkate almayı gerektirmektedir. “Kamu Kurumları Bilgi Güvenliği Risk Analizi” eylemi ile özellikle kritik bilgileri tutan kamu kurumlarının mevcut sistemlerinin analiz edilerek bilgi güvenliği konusunda izlenecek politikaların ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, sorumlu kuruluş olan TÜBİTAK-UEKAE tarafından, kritik bilgiler üzerinde işlem yaptığı düşünülen 7 kuruluş detaylı risk analizi yapılmak üzere seçilmiştir. Eylem kapsamında yürütülen tüm çalışmaların değerlendirildiği raporun hazırlanma süreci devam etmektedir.

“Akıllı Kartların Kamuda Kullanımı Konusunda Ön Çalışma Yapılması” eylemi ile elektronik ortamda sunulacak kamu hizmetleri için akıllı kartların kullanımı konusunda dünya örneklerinin incelenmesi ve ülkemizde kullanım konusunda bir uygulama planı geliştirilmesi amaçlanmıştır. Eylem kapsamında DPT Müsteşarlığına sunulacak olan raporun taslağı hazırlanmış olup ilgili kuruluşlarla yapılacak son toplantının ardından rapora nihai şekli verilecektir.

“Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Açık Kaynak Kodlu Yazılımların Uygulanabilirliği” eylemi ile hukuki, idari ve mali boyutları da içerecek şekilde bu yazılımların kamuda kullanımının incelenmesi ve bir kamu kurumunda pilot uygulama geliştirilmesi amaçlanmıştır. Sorumlu kuruluş olan TÜBİTAK-UEKAE tarafından çalışmaların “Uygulanabilirlik Raporu”, “Göç Planı” ve “Pilot Uygulama” başlıkları altında yürütülmesine karar verilmiştir. Çalışma gruplarının taslak raporları oluşturulmuş olup 2005 yılı sonuna kadar nihai raporun oluşturulması ve 2006 yılı başından itibaren de pilot uygulama safhasına geçilmesi öngörülmektedir.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No : 2

Eylem Adı : Geniş Bant Stratejisi

Sorumlu Kuruluş : Ulaştırma Bakanlığı

İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar : - Sağlık Bakanlığı
- MEB
- DPT
- TÜBİTAK
- Telekomünikasyon Kurumu
- İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları
- Üniversiteler
- TT A.Ş.
- Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Eyleme ilişkin rapor hazırlanarak eylem tamamlanmıştır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 3
Eylem Adı	: Yeni nesil mobil telekomünikasyon hizmetleri (3G)
Sorumlu Kuruluş	: Telekomünikasyon Kurumu
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	: - Ulaştırma Bakanlığı - UMTS Ulusal Koordinasyon Kurulu

B) Yapılan Çalışmalar

Telekomünikasyon Kurumunun 2005 Yılı İş Planı'nda yer alan ve yıl sonu itibarı ile tamamlanması planlanan "3G Mobil Telekomünikasyon Sistemlerine Yönelik Strateji Çalışması" ile, 3G teknolojisinin Türkiye'ye kazandırılması amacıyla, farklı frekans bantlarında uygulanabilecek 3G hizmetleri ve altyapılarında GZTF (Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler) analizi yapılması ve ülkemize yönelik stratejinin oluşturulması amaçlanmaktadır.

Bu çalışmanın, 3G olarak kabul edilen hizmetleri ve uygulamaları, 3G teknolojileri, 3G yetkilendirmelerinde dikkat çekici unsurları, yetkilendirme zamanı konusunda strateji oluşturulması ve bu kapsamda Türk telekomünikasyon sektörünün ekonomik şartları, söz konusu hizmet pazarında doğacak talepler ve şartlar ile mevcut koşulların analizinin yapılması, frekans tahsisi ve teknik standartlar açısından dünyadaki uygulamalar ile uyumluluğun sağlanması gibi konuları kapsamaması hedeflenmektedir.

Kurumda 31.01.2005 tarihinde konuya ilişkin çalışmalar başlatılmış olup Kasım ayı sonu itibarı ile konu hakkında detaylı bir rapor hazırlanmıştır. Ayrıca, strateji çalışmasında değerlendirilmek üzere özellikle ilgili kişi, kurum ve kuruluşlardan görüş almaya yönelik bir anket formu hazırlanarak sektör temsilcilerinin yanında üniversiteler ile ilgili resmi kurum ve kuruluşların da bu konudaki değerlendirmelerinin alınması amaçlanarak bu kurum/kuruluşlar anket hakkında resmi olarak bilgilendirilmiştir. Formda yer alan sorulara 34 farklı kurum/kuruluştan resmi ve/veya elektronik ortamda görüş gelmiştir. Söz konusu ankete ilişkin sonuçlar da çalışma kapsamında dikkate alınmış ve Rapora ek olarak konmuştur.

Hazırlanan rapor Aralık ayının ikinci haftasında Kurul'a arz edilmiş olup Kurul'un söz konusu raporu uygun bulması halinde "3G Mobil Telekomünikasyon Sistemlerine Yönelik Strateji Çalışması" tamamlanmış olacaktır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

- Eylem No : 4
- Eylem Adı : Alternatif erişim teknolojileri
- Sorumlu Kuruluş : Ulaştırma Bakanlığı
- DPT
  - TÜBİTAK
- İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar :
- Telekomünikasyon Kurumu
  - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları
  - Üniversiteler
  - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Eyleme ilişkin rapor hazırlanarak eylem tamamlanmıştır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	5
Eylem Adı	:	Kamu kurumları bilgi güvenliği risk analizi
Sorumlu Kuruluş	:	TÜBİTAK-UEKAE
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	<ul style="list-style-type: none"> - DPT - Telekomünikasyon Kurumu - Kamu Kurum ve Kuruluşları - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Kamu kurumlarının bilgi güvenliği ve acil durum yönetimi ihtiyaçlarının belirlenmesi konusundaki mevcut durumlarını saptamak amacıyla bakanlık, müsteşarlık ve müdürlük seviyesinde toplam 39 kuruluşa yönelik olarak 33'ncü eylem çalışmalarına da katkı sağlayacak şekilde bir anket çalışması yapılmıştır. 37 kuruluştan geri dönüş alınan anket çalışmasında kamu kurumlarındaki risk yönetimi ve alınan önlemlere ilişkin temel sorular yöneltilmiştir. Anket sonuçları detaylı olarak analiz edilmiş, kritik bilgiler üzerinde işlem yaptığı düşünülen 7 kuruluş detaylı risk analizi yapılmak üzere seçilmiştir. Seçilen bu kamu kurumlarıyla yürütülen çalışmalar sonucunda bilgi güvenliği ihtiyaçları ayrıntılı bir şekilde belirlenmiştir. Eylem kapsamında yürütülen tüm çalışmaların değerlendirildiği raporun hazırlanması süreci devam etmektedir.

Gelecek dönemde, Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı için ayrıntılı risk analizi çalışmaları yapılarak buradan elde edilen bulgular sonuç raporuna yansıtılacaktır. Ayrıca, eylem çalışmaları kapsamında "Güvenlik Politikaları ve Karşı Önlem Önerileri" çalışmasının hazırlanması öngörülmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

- Eylem No : 6
- Eylem Adı : Akıllı Kartların kamuda kullanımını konusunda ön çalışma yapılması
- Sorumlu Kuruluş : TÜBİTAK
- İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar :
- Adalet Bakanlığı
  - İçişleri Bakanlığı
  - Maliye Bakanlığı
  - Sağlık Bakanlığı
  - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
  - DPT
  - NVİ Gn. Md.
  - Emniyet Gn Md.
  - TT A.Ş.
  - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları
  - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

14.09.2005 tarihinde Eylem'in II. Koordinasyon Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda aşağıdaki tespitler yapılmıştır:

- Pasaport ve ehliyetin herhangi bir kartla entegre edilmesi yasalar gereği mümkün değildir.
- Diğer tüm ihtiyaçlar için, parmak izi gibi biyometrik bir yöntemle kimlik kanıtlayan bir kart kullanılmalıdır.
- Bir sonraki toplantıya kadar TÜBİTAK-UEKAE tarafından:
  - o Parmak izinin bireyden nasıl alınacağı, nasıl saklanacağı, kimlik doğrulama mekanizmaları içerisinde nasıl kullanılacağı,
  - o Akıllı Kimlik kartının içerisinde tutulacak sayısal sertifikanın nasıl ve nerede üretileceği, kimlik doğrulama mekanizmaları içerisinde nasıl kullanılacağı ve nasıl imha edileceği,
  - o Akıllı Kimlik Kartının üzerinde çalışacak güvenlik mekanizmaları konularında bir çalışma yapılacaktır.
- Akıllı Kimlik kartının içerisinde ve dış yüzünde tutulacak bilgilerin türü ve içeriği yakın zamanda TBMM'de görüşülüp yürürlüğe girecek olan yeni Nüfus İdaresi Kanununun öngördüğü şekilde olacaktır. Söz konusu içerik konusunda İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü yetkilileri tarafından bir sonraki toplantıya kadar bir hazırlık yapılacaktır.
- Akıllı Kimlik Kartı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı çatısı altındaki tüm sağlık kurumları (SSK, Emekli Sandığı, Bağ-Kur)

tarafından vatandaşların sağlık ile ilgili işlemlerinde kimlik doğrulama kartı olarak kullanılacaktır.

- Akıllı Kimlik Kartının nasıl ve kim tarafından üretileceğine, dağıtım şekline ve kullanım süresine karar verilmesi gerekmektedir.

Kasım 2005 içinde, yukarıda sıralanan konularda çalışmalar yapılmıştır. Eyleme ilişkin taslak rapor hazırlanmış olup ilgili kurumlarla yapılacak toplantı sonrasında rapora nihai şekli verilecektir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	7
Eylem Adı	:	Kamu kurum ve kuruluşlarında açık kaynak kodlu yazılımların uygulanabilirliği
Sorumlu Kuruluş	:	TÜBİTAK - UEKAE
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- DPT - Kamu Kurum ve Kuruluşları - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Eylem çalışmaları kapsamında; kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar ve özel kesim temsilcilerinin yer aldığı ikinci toplantı 14.07.2005 tarihinde düzenlenmiştir. *İP1 - Uygulanabilirlik Raporu* , *İP2 – Göç Planı ve İP3 – Pilot Uygulama olmak üzere 3 İş Paketi (İP)* altında, ayrı çalışma gruplarıyla, belirli bir program dahilinde yürütülen çalışmalar kapsamında taslak raporlar Kasım ayı itibarıyla oluşturulmuştur. Aralık sonunda İP1 ve İP2'ye ilişkin raporların birleştirildiği nihai rapor taslağının tamamlanması öngörülmektedir. Bu taslağın geniş katılımlı bir toplantıda tartışılmasının ardından İP3'e Ocak 2006 itibarıyla geçilmesi planlanmaktadır. Pilot uygulama için TÜBİTAK-UEKAE tarafından geliştirilen PARDUS Ulusal İşletim Sistemi kullanılacaktır. İş paketi sorumlusu olarak Ulusal Dağıtım Projesi grubu görev alacaktır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

EĞİTİM VE İNSAN KAYNAKLARI

GENEL DEĞERLENDİRME

Bilgi toplumu, bilgi ve iletişim teknolojileri ile beraber nitelikli insan kaynağına da ihtiyaç duymaktadır. Etkin şekilde kullanılmayan teknolojiler ve bu teknolojiler yardımıyla üretilmekle birlikte yararlı bir şekilde işlenip kullanılmayan bilgiler, neticede zaman, emek ve kaynak israfına neden olmaktadır. Bilgi, ancak nitelikli insanlar tarafından üretilip, yine nitelikli insanlar tarafından hem günlük yaşamda hem de karar alma süreçlerinde etkin bir şekilde kullanıldığında, bilgi toplumunun gereği yerine gelmiş olacaktır. Bu amaçla; Eylem Planlarının bu bölümünde bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı planlamasına ve yetiştirilmesine yönelik eylemlere yer verilmiştir.

2003-2004 Kısa Dönem Eylem Planındaki eylemlerin bir kısmı ile Türkiye genelinde bir çok eğitim kurumuna ADSL güvenli İnternet erişimi ve hizmetleri sağlanmıştır. İlköğretim okullarına Bilgi Teknolojisi Sınıfı kurulması ve okullarda kullanılacak Eğitim Portalı çalışmaları ise 2005 yılı içinde tamamlanacaktır. Diğer taraftan, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında bulunan bilgi teknolojisi sınıfları ve buna bağlı iletişim araçlarından; bu kurumlara devam eden öğrencilerle birlikte bu teknolojilerin bulunmadığı diğer kurumlarda çalışan personel, öğrenciler ve çevre halkının yararlanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Ayrıca, eğitimde kalite ve verimliliğin artırılması amacıyla, bilgi teknolojilerinin etkin ve yararlı şekilde kullanılmasına yönelik olarak ilköğretim sınıflarını kapsayan bazı derslerin müfredatlarının çağın gerekleri ve teknolojilerine uygun hale getirilmesi ve yenilenmesi çalışmaları tamamlanarak kamuoyuna duyurulmuştur. Bununla birlikte, Hizmetiçi Eğitim Daireleri aracılığı ile bilgisayar okur yazarlığı, İnternet kullanımı ve çağdaş eğitim araçlarının kullanımını konularında eğitimler verilmektedir.

Bilgi toplumuna geçiş sürecini başlatmış olan ülkemizin bu süreçte en temel unsur olan nitelikli insana duyduğu gereksinim yüksektir. Ülkemiz, genç ve dinamik bir nüfusa sahip olmakla beraber, bu insan kaynağının bilgi toplumunun ihtiyaç duyduğu yüksek niteliklere ulaştırılması en temel zorunluluklardan birisidir. Önümüzdeki yıllarda bilgi toplumunun vaat ettiği refah seviyesine ulaşabilmek için, gelişmiş ülkelere göre yüksek oranda bulunan genç nüfusumuzun çağın gereklerine uygun eğitimi almasının sağlanması özel önem arz etmektedir. Bununla beraber, mevcut iş gücünün eğitim düzeyi de yükseltilmelidir. İşgücü içindeki okur yazarlık düzeyini yükseltirken, aynı zamanda bilgisayar okur yazarlığının da her kesime kazandırılması bir zorunluluktur.

KDEP'teki tüm bu çalışmalar ile eğitim sistemimizin ihtiyaç duyduğu bilgi teknolojileri altyapısının geliştirilmesi ve nitelikli insan gücünün temini konusunda önemli ilerlemeler sağlanmıştır. Bu ilerlemeleri daha üst seviyelere çıkarmak, kamu çalışanlarının bilgisayar yetkinliğinin artırılması

ile özel sektörün bu alandaki nitelikli eleman açığının kapatılması ve e-sınav uygulaması gibi değişik alanlardaki ihtiyaçları da kapsam içine almak üzere 2005 Eylem Planının bu bölümünde 10 eyleme yer verilmiştir.

Bu bölümde yer alan eylemlerle, eğitim sistemlerinin bilgi teknolojilerine dayalı olarak yenilenmesi ve yaygınlaştırılması, okullarda öğretmenler ve öğrencilerin İnternete ve çoklu ortam kaynaklarına uygun düzeyde erişimi, öğretmen, öğrenci, silah altında bulunan er ve erbaşlar ile kamu çalışanlarının yeni teknolojileri kullanma becerilerini artırmaları, güvenli İnternet kullanımı hakkında toplumda farkındalık yaratılması, e-sınav uygulaması, e-ticarete yönelik nitelikli eleman yetiştirilmesi ve bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı planlamasının yapılması amaçlanmıştır.

Öğretmenlerin bilgi teknolojilerini kendi derslerine entegre edebilmelerini sağlamak amacıyla 220 Eğitici Bilgisayar Formatör öğretmen, programda uzman öğretmenlik yapmak üzere, eğitimler almıştır. Söz konusu uzman öğretmenler, 81 ilde bu programa ilişkin eğitimleri öğretmenlere vermektedirler. 2005 yılının ilk altı ayı sonu itibarıyla 30.000 öğretmenin eğitimlerini tamamlamışlardır.

TEP II. Faz kapsamında 3000 ilköğretim okuluna 4000, Avrupa Yatırım Bankası kaynakları ile 1400 ilköğretim okuluna 1400 Bilgi Teknolojisi Sınıfı kurulmasına ilişkin ihale işlemleri sonuçlanma aşamasına gelmiştir. Bilgisayarlı eğitime destek kampanyası ile hayırsever kişi ve kuruluşlardan destek alınmış olup, bu çerçevede 1200 ilköğretim okuluna 1200 Bilgi Teknolojisi sınıfının kurulması planlanmıştır. Diğer taraftan, öğretim kurumlarındaki bilgi teknolojisi sınıfları ve buna bağlı iletişim araçlarından; bu kurumlara devam eden öğrencilerle birlikte bu teknolojilerin bulunmadığı diğer kurumlarda çalışan personel, öğrenciler ve çevre halkının yararlanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde erbaş ve erlere yönelik olarak Şubat 2000'den bugüne kadar açılan 1.879 adet bilgisayar eğitimi kursunda toplam 35.323 erbaş ve er eğitim almıştır. e-Ticarete yönelik nitelikli eleman yetiştirilmesi için verilecek eğitimlerin içeriği komisyonca belirlenmiş olup, İŞKUR tarafından eğitim ihalesi yapılmıştır. İki sınavlı eleme Ekim ayı içinde projenin yürütüleceği 12 ilde yapılmıştır.

Tüm bu çalışmalar ile eğitim sistemimizin ihtiyaç duyduğu bilgi teknolojileri altyapısının geliştirilmesi, nitelikli insan gücünün temini, mesleki eğitim ve öğretim sistemi kapsamında sertifika ve belgelerin uluslararası standartlara taşınması amaçlanmaktadır. Söz konusu teknolojileri kullanacak öğretmen ve öğrencilerin eğitimleri için başlatılan çalışmalar ise sürdürülmektedir.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	8
Eylem Adı	:	Bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı planlamasının yapılması
Sorumlu Kuruluş	:	DPT
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- MEB
	:	- YÖK
	:	- Üniversiteler
	:	- Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı profilinin belirlenmesi, mesleklerin ve örgün ve yaygın eğitimin bu profile göre yapılabilmesi için insan kaynağı planlaması çalışmalarının yapılması amaçlanmaktadır. IX. Plan çalışmaları kapsamında kurulan başta yükseköğretim olmak üzere Özel İhtisas Komisyonları bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı profilinin belirlenmesine yönelik alanlarda da çalışmalar yapacaktır. Komisyonlarca hazırlanacak raporların IX. Plan ve bu eylem kapsamındaki çalışmalarda da kullanılması hedeflenmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

İnsangücü planlaması konusunda yararlanılabilecek veri kaynağı son derece azdır. Ayrıca, geçen yıl yapılan komisyona katılımın düşük olması, yeni oluşturulacak komisyonlarda da aynı sorunun devam edeceğine işaret eder.

D) Çözüm Önerileri

Bu konuda yapılacak çalışmalara temel teşkil edecek verinin temini ile bu eylem çalışmalarına sürekli katılım gerektiğinden, bu sene sonunda tamamlanacak Bilgi Toplumu Stratejisi çalışması perspektifinde ve Özel İhtisas Komisyonu çalışmaları bulguları doğrultusunda, yaşanan tüm sorunlara çözüm getirebilecek bir çalışma/proje önerisi ortaya konmalıdır.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 9
Eylem Adı	: Öğretmen ve öğrencilerin bilgisayar okur-yazarlığının artırılması
Sorumlu Kuruluş	: MEB
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	: - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Öğretmenlerin bilgi teknolojilerini kendi derslerine entegre edebilmelerini sağlamak amacıyla “İntel Gelecek İçin Eğitim” programı kapsamında Bakanlık tarafından seçilen 220 Eğitici Bilgisayar Formatör öğretmen, programda uzman öğretmenlik yapmak üzere, eğitimler almıştır. Söz konusu uzman öğretmenler, 81 ilde bu programa ilişkin eğitimleri öğretmenlere vermektedirler. 2005 yılının ilk altı ayı sonu itibarıyla 30.000 öğretmenin eğitimlerini tamamlamışlardır.

17.03.2005 tarih ve 2005/17 sayılı Genelge ile başlatılan “Uzaktan Hizmetiçi Eğitim Yöntemiyle Bilgisayar Eğitim Projesi” kapsamında Ekim 2005 itibarıyla 323.000 öğretmen sisteme kayıt edilmiş olup, eğitimlere devam edilmektedir.

“Intel Öğrenci” programı pilot uygulaması Ankara ve İstanbul’daki seçilen toplam 10 okulda başlatılmıştır. Hedef kitlesi çevre ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrenciler olan “Intel Öğrenci” programı kapsamında, örgün eğitim saatleri dışında toplam 30 saat eğitim verilmektedir. Bu projeye 10 ilden 20 okul daha dahil edilmiştir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

- Eylem No : **10**
- Eylem Adı : Mehmetçik'e temel bilgisayar eğitimi
- Sorumlu Kuruluş : Genelkurmay Başkanlığı
- İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar : - Milli Savunma Bakanlığı
- MEB
- Üniversiteler
- Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Türk Silahlı Kuvvetlerinde erbaş ve erlere yönelik olarak Şubat 2000'de başlatılan bilgisayar eğitimi kursları Milli Eğitim Bakanlığı ve İş-Kur ile koordinasyon halinde dönemler itibariyle devam etmektedir.

1 Ekim 2005 tarihine kadar düzenlenen;

- 1941 adet temel bilgisayar kursunda 29341 erbaş ve er,
- 30 adet bilgisayarlı muhasebe kursunda 468 erbaş ve er,
- 2 adet bilgisayar ofis programları kursunda 52 erbaş ve er eğitim görmüştür.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No : 11

Eylem Adı : Kamu çalışanlarının bilgisayar yetkinliğinin artırılması

Sorumlu Kuruluş : Devlet Personel Başkanlığı

- Başbakanlık
- Maliye Bakanlığı

İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar :

- MEB
- DPT
- ÖSYM
- Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Kamu çalışanlarının bilgisayar yetkinliğinin artırılması konusunda gerçekleştirilecek çalışmalara dayanak teşkil edecek mevzuat değişikliği çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda hazırlanan yönetmelik taslağı ilgili kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine sunulmuştur.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 12
Eylem Adı	: İlköğretim okullarına Bilgi Teknolojileri Sınıflarının kurulması
Sorumlu Kuruluş	: MEB
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	: - DPT

B) Yapılan Çalışmalar

TEP II. Faz kapsamında 45 adet İşitme Engelliler İlköğretim Okulu, 25 adet Eğitilebilir Zihin Engelliler İlköğretim Okulu ve iş okullarına yönelik planlama ve ihale yapılmış olup, toplam 70 adet BT Sınıfının kurulum çalışmaları sürmektedir.

Ayrıca, TEP II. Faz kapsamında 3000 ilköğretim okuluna 4000, Avrupa Yatırım Bankası kaynakları ile 1400 ilköğretim okuluna 1400 Bilgi Teknolojisi Sınıfı kurulmasına ilişkin ihale işlemleri sonuçlanma aşamasına gelmiştir.

Bilgisayarlı eğitime destek kampanyası ile hayırsever kişi ve kuruluşlardan destek alınmış olup, bu çerçevede 1200 ilköğretim okuluna 1200 Bilgi Teknolojisi sınıfının kurulması planlanmıştır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	13
Eylem Adı	:	Öğretim kurumlarındaki bilgi teknolojisi eğitim mekanlarının topluma açılması
Sorumlu Kuruluş	:	MEB
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- Maliye Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı (Valilikler) - Devlet Personel Başkanlığı

B) Yapılan Çalışmalar

Mevzuat değişikliği ile fonların kaldırılmasından dolayı 2554 sayılı Tebliğler Dergisinde “Milli Eğitim Bakanlığı Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçları ve Ortamlarının Eğitim Etkinliklerinde Kullanımı Yönergesi”nin bazı maddelerinde değişikliğe gidilmiş, hazırlanan yönerge değişikliği, Milli Eğitim Bakanlığı’nın 30.07.2004 gün ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü B.08.0.ETG.0.21.04.01.300.1/11694 sayılı onayı ile yürürlüğe girmiştir.

Mesai saatleri dışında bilgi teknolojisi araçlarının kullanımı esnasında uyulacak kuralların yer aldığı “İnternet Etiği” adlı çalışma Bakanlık Makamınının 18.08.2004 gün ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü B.08.0.ETG.0.21.04.01.300/12602 sayılı Genelgesi ile gereği için Valiliklere, bilgi için merkez teşkilatına gönderilmiştir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Kurum yöneticilerinde görülen uygulamaya yönelik çekingenlik ile personel ve ödenek yetersizliği uygulamada karşılaşılan sorunlardır.

D) Çözüm Önerileri

Personele hizmet içi eğitim yoluyla bilgi teknolojisi araçlarının kullanımının öğretilmesi ve okulların ödenek takviyesi ile teşvik edilerek Yönerge’de belirtilen kursların açılması gerekmektedir.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	14
Eylem Adı	:	Bilgi teknolojileri alanındaki kurs ve sertifikasyon eğitiminin niteliğinin AB standartlarına yükseltilmesi
Sorumlu Kuruluş	:	MEB
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - TSE - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Ülkemizde henüz sertifikasyon sistemi bulunmamaktadır. Ancak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca ülke genelinde belgelendirme ve sertifikasyon sistemine geçilebilmesi için “Ulusal Mesleki Yeterlilikler Kanunu Taslağı” hazırlanmıştır.

Ayrıca, Türkiye’de “Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Güçlendirme Projesi” kapsamında AB’ne bağlı ülkelerdeki belgelerin denkliğinin sağlanabilmesi amacıyla “Ulusal Yeterlilik Politika Grubu” toplantılarına iştirak edilmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Ülkemizde sertifikasyon sistemi bulunmamaktadır.

D) Çözüm Önerileri

“Ulusal Mesleki Yeterlilikler Kanunu”nun kısa sürede yürürlüğe girmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No : **15**
Eylem Adı : e-Sınav uygulaması
Sorumlu Kuruluş : MEB
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar : - YÖK
- Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi

B) Yapılan Çalışmalar

e-Sınav alt yapı hazırlıkları bağlamında; sınav sisteminin standart ve güvenilir hale getirilmesi amacıyla, Bakanlık bilişim altyapısı tamamlanmış ve e-Sınav uygulamaları için hazır duruma getirilmiştir. Bu kapsamda Bakanlık sunumcu sistemleri omurgasının (Back Bone) yenilenmesi çalışmaları tamamlanmıştır. MEBBİS (Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi) içerisindeki yazılımların İnternet tabanlı hale getirilmesi, yeni yazılımların uygulamaya konulması çalışmaları ise sürdürülmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	16
Eylem Adı	:	e-Ticarete yönelik nitelikli eleman yetiştirilmesi ve istihdamı
Sorumlu Kuruluş	:	KOSGEB
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- Başbakanlık (SYD Gn. Md.)
	:	- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
	:	- İŞKUR
	:	- TİM
	:	- Üniversiteler
	:	- Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Eğitimin içeriği komisyonca belirlenmiş olup, İŞKUR tarafından eğitim ihalesi yapılmıştır. Diğer taraftan, başvurusu alınan adaylar ÖSYM tarafından ön elemelerden geçirilmiştir. İki sınavlı eleme Ekim ayı içinde projenin yürütüleceği 12 ilde yapılmıştır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	17
Eylem Adı	:	Güvenli İnternet kullanımını konusunda toplumda farkındalık yaratılması
Sorumlu Kuruluş	:	MEB <ul style="list-style-type: none"> - DPT - TÜBİTAK - TRT - RTÜK
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	<ul style="list-style-type: none"> - Telekomünikasyon Kurumu - TT A.Ş. - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları - Üniversiteler - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Güvenli İnternet kullanımının müfredat ile ilişkilendirilmesi kapsamında, tanıtım filmleri ve eğitim materyallerinin (basılı, elektronik) hazırlanması çalışması henüz ön hazırlık aşamasındadır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

HUKUKİ ALTYAPI

GENEL DEĞERLENDİRME

e-Dönüşümün başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi, geniş bant erişiminin sağlanması, dijital uçurumun ortadan kaldırılması, bilgisayar okur yazarlığının artırılması gibi erişimle ilgili sorunların giderilmesi yanında içeriğin zenginleştirilmesi, yani kağıt ortamına dayalı olarak yüzyüze iletişimi gerekli kılan klasik kamu hizmetlerinin yerine İnternet ortamında etkileşimli hizmetlerin sunulması gibi ilave tedbirleri de gerektirmektedir.

Ancak, bütün bu hedeflerin gerçekleştirilmesi yine de yeterli olmayıp, yapılan işlemlerin hukuken sonuç doğurabilmesi için özel hukuk alanında “sözleşmelerin kurulması veya feshinin” kamu hukuku alanında işlemlerin “onaylanması” veya “iptalinin” mevzuat tarafından kabul edilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Öte yandan, hukuki tedbirlerin daima teknolojik gelişmelerin gerisinde kaldığı gerçeğini fırsat bilen kötü niyetli kişilerin sistemin zaafiyetinden faydalandıkları görülmektedir. Ceza kanunlarında tanımı yapılmamış suçlarla faillerin cezalandırılması mümkün olmadığından, bu kişiler ceza hukukunun “müeyyide” alanından kaçabilmektedir.

Bütün bu gerçekler, BİT alanındaki gelişmelere paralel olarak bilişim hukukunun da geliştirilmesini ve bu hususta somut yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesini gerekli kılmaktadır.

Bu düşünceden hareketle, KDEP’te hukuki altyapı niteliğinde eylemler öngörülmüştür. KDEP çerçevesinde bu eylemlerin büyük oranda hayata geçirilmiş olması (Elektronik İmza Kanunu, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, Telekom alanında ikincil mevzuatın çıkarılması, bilişim suçları ile ilgili bağımsız bir yasa ile ilgili çalışmaların başlatılması, yine son olarak KDEP’te 28 no’lu eylemle öngörülen evrensel hizmet yönetmeliği yerine Evrensel Hizmet Yasasınının 25.06.2005 tarihinde çıkarılması) e-Dönüşüm Türkiye Projesinin başarısı açısından önemli gelişmeler olarak kaydedilebilir.

KDEP’te daha çok altyapısal temel hukuki düzenlemelere yer verilirken, 2005 Eylem Planında ise önceki eylemleri tamamlayıcı nitelikteki eylemler yer almıştır. Bu bağlamda, eylem planında “Hukuki Altyapı” başlığı altında; Bilişim Suçları Kanunu, İstenmeyen Elektronik İletişimle Mücadele ve Sayısal Haklar Yönetimi eylemlerine yer verilmiştir.

Yeniden oluşturulan 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda bilişim alanına özgü bazı suç ve cezalara yer verilmiş ise de teknolojideki gelişmelere paralel olarak her geçen gün yeni suç türlerinin ortaya çıkması üzerine ceza hukukunun temel ilkelerinden olan “suç tanımlarının kanuniliği” prensibi gereğince yeni ve kapsamlı bir çalışma yapılması ihtiyacı ortaya çıkmış ve müstakil bir “Bilişim Suçları Kanunu” hazırlanması gereği ortaya çıkmıştır.

Konu ile ilgili Adalet Bakanlığı bünyesinde uzmanlardan oluşan komisyon çalışmalarına en kısa zamanda başlayacaktır.

Başta e-posta ve cep telefonları üzerinden gönderilen SMS mesajları olmak üzere (spam mail) istenmeyen elektronik iletişim, BİT'nin kötüye kullanılmasının çarpıcı örneklerinden birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle e-posta aracılığıyla gönderilen mesajların bazılarının virüs içermesi aynı zamanda bilgisayar sistemlerine ve elektronik iletişime verdiği zararlar ile ulusal ekonomilerde büyük zararlara yol açmaktadır.

Bu şekilde gerçekleşen kötüye kullanma fiilinin tanımlanması ve belli bir müeyyideye bağlanmasını öngören 19 no'lu eylemle ilgili olarak Telekomünikasyon Kurumu tarafından bir rapor hazırlanacaktır. Raporun tamamlanmasını müteakip Adalet Bakanlığınca yasa hazırlanması için gerekli hazırlık çalışmalarına başlanması beklenmektedir.

Sayısal Haklar Yönetimi (Digital Rights Management) yeni ortaya atılan bir kavram olup, elektronik ortamda üretilen eserlerin telif haklarının korunmasının ötesinde anlamlar içermektedir. Bu kavram; "elektronik cihazlarda kullanılan dijital medya içeriklerinin kullanımının kontrolü veya kısıtlanması amacıyla geliştirilen değişik teknik metotların herhangi birisine atfedilen şemsiye bir kavram"¹ olup, "fikri mülkiyet haklarının korunması" olarak değerlendirilmemelidir.

Raporun hazırlandığı tarih itibarıyla yukarıda yer verilen eylemlerden Bilişim Suçları Kanunu taslağının hazırlanmasında ve istenmeyen elektronik iletişimle mücadele raporunda ilerleme kaydedilememiştir. Sayısal haklar yönetimi ile ilgili eylem de henüz başlangıç aşamasındadır.

---

¹ Kavram ve uygulamaları hakkında daha detaylı bilgi aşağıdaki İnternet sayfasında mevcuttur.
http://en.wikipedia.org/wiki/digital_rights_management

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

- Eylem No : **18**
- Eylem Adı : Bilişim Suçları Kanunu
- Sorumlu Kuruluş : Adalet Bakanlığı
- Başbakanlık
  - İçişleri Bakanlığı
  - Ulaştırma Bakanlığı
- İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar :
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
  - TÜBİTAK-UEKAE
  - Telekomünikasyon Kurumu
  - Üniversiteler
  - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

26.09.2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “Bilişim Alanında Suçlar” başlığı altında tanımlanan suç ve cezaların yanı sıra İnternet yoluyla işlenen suçların önlenmesi ve cezalandırılması amacıyla hazırlanacak tasarı için komisyon kurulmuştur.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Bahse konu kanun tasarısı taslağı çalışmaları için komisyon kurulmuş olmasına rağmen çalışmalara raporun hazırlandığı tarih itibariyle başlanmamıştır.

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 19
Eylem Adı	: İstenmeyen elektronik iletişimle mücadele
Sorumlu Kuruluş	: Adalet Bakanlığı
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	: - Telekomünikasyon Kurumu
	: - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları
	: - Üniversiteler
	: - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Konuyla ilgili olarak, 06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Hakkında Yönetmelik”in 20. maddesinde de belirtildiği gibi, istek dışı haberleşmenin engellenmesinde Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilen işletmeciler yükümlü bulunmaktadır.

Yönetmeliğin “İstek Dışı Haberleşmeler” başlıklı 20. maddesinde “*İşletmeciler kişi müdahalesi olmadan çalışan fakslar, elektronik posta, kısa mesaj gibi otomatik arama sistemlerini, abonenin önceden izni olmadan siyasi propaganda amacıyla kullanamazlar. Söz konusu otomatik arama sistemlerinin doğrudan pazarlama amacıyla kullanılması halinde kullanıcılara gelen her bir mesajı bundan sonrası için almayı reddetme hakkı ücretsiz ve kolay bir yolla sağlanır. Doğrudan pazarlama amacıyla gönderilen ve kimin adına haberleşme yapıldığı hususunda göndericinin kimliğini saklayan veya alıcının bu iletişimin sonlandırılması konusunda talepte bulunacağı bir adres bulunmayan elektronik mektupların gönderilmesi, abonenin talebi halinde engellenir*” hükmü yer almaktadır. Bu kapsamda, söz konusu Yönetmelik de dikkate alınarak, istenmeyen elektronik iletişimle mücadele konusunda alınacak tedbirlerin belirlenmesine yönelik olarak Telekomünikasyon Kurumu tarafından bir rapor hazırlanacaktır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No : 20
Eylem Adı : Sayısal Haklar Yönetimi
Sorumlu Kuruluş : Kültür ve Turizm Bakanlığı
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar : - Adalet Bakanlığı
- Üniversiteler
- Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Eylem çerçevesinde Bilgi Üniversitesi Bilişim Teknolojisi Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi ile işbirliğine gidilmiştir.

Rapor Aralık ayı sonuna kadar hazırlanarak Devlet Planlama Teşkilatına iletilecektir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

e-DEVLET

GENEL DEĞERLENDİRME

Kısa Dönem Eylem Planı'nda olduğu gibi, 2005 Eylem Planı'nda da e-devlet bölümü 19 eylemle, sayı bakımından en çok eylemi barındıran bölüm olma özelliğini sürdürmektedir.

e-Devlet oluşumu, yeterli ve etkin bir teknik altyapının ve idari mekanizmaların kurulmasını, uygun yasal düzenlemelerin yapılmasını ve kamu kurumlarının elektronik ortamda birlikte çalışabilir, bilgi ve belge paylaşımı yapabilir niteliklere kavuşmasını gerektirmektedir. Bir yandan da kurulacak olan altyapının etkin kılınması için kullanımın belirli bir seviyeye çıkartılması zorunludur. Bunun için de toplumun çeşitli kesimlerinin, en genel sınıflamayla vatandaşların ve şirketlerin e-devlet uygulamalarıyla sunulan hizmetleri kullanma konusunda istekli ve yetenekli olmaları gerekmektedir.

KDEP uygulamasıyla, genel olarak yukarıda sayılan altyapıların kurulması ve temel çalışmaların yürütülmesi için bir zemin oluşturulmaya çalışılmıştır. 2005 Eylem Planı ise, daha çok, kurulan altyapı ve temeller üzerinde yürütülecek olan önemli eylemleri içermektedir.

Eylemlerin seçiminde, ülke kaynak ve imkanları gözetilerek, vatandaşların ve iş dünyasının yoğun olarak kullanmakta olduğu, ihtiyaç duyduğu ya da kendisi ile birlikte diğer bazı kamu hizmetlerinin yürütülmesinde de etkinlik sağlaması muhtemel kamu hizmetlerine öncelik verilmiştir. Eylemlerden bir kısmı, daha önce, yani KDEP döneminde veya daha da öncesinde başlatılmış olan çalışmalarla ilgilidir. Eylem Planı'nda yer verilen eylemlerin seçiminde, Planın uygulama süresinin sadece bir yıl olduğu ve hazırlanmakta olan Bilgi Toplumu Stratejisinde kapsanacak konularla paralelliği de göz önünde bulundurulmuştur.

KDEP uygulamasıyla geçen iki yıllık sürede, e-devlet proje ve uygulamaları açısından önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Bunlar arasında başlıcaları; MERNİS Kimlik Paylaşım Sisteminin yaygınlaştırılması, Birlikte Çalışabilirlik Rehberinin ilk sürümünün hazırlanmış olması, e-imza uygulamasının hayata geçirilmesi ve kamu elektronik sertifika hizmet sağlamak üzere merkezi bir birimin oluşturulması, e-devlet kapısının oluşturulması için Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin görevlendirilmesi ve ihale sürecinin tamamlanarak çalışmaların başlatılması, kamuda elektronik kayıt yönetimi esas ve usullerine ilişkin çalışmaların sürdürülmesi, kamu kurumları için Bilgi ve İletişim Teknolojisi Projeleri Hazırlama Kılavuzu'nun yayımlanmış olmasıdır.

Örneklerden görüleceği gibi, ele alınan konular, kendi başlarına önemli oldukları gibi, birden çok kamu kurum ve kuruluşunca yürütülen kamu hizmetlerinin elektronik ortamda sunumu konusunda ortak engellerin kaldırılması ve gerekli ortamın hazırlanmasına yöneliktir.

2005 Eylem Planı'nda e-devlet ana kapısının kurulmasına ayrı bir eylem olarak yer verilmiştir. Bu konuda, 25.01.2005 tarih ve 2005/8409 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile görevlendirilen Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nce başlatılan ihale süreci tamamlanmıştır. Belirlenen 19 hizmet için pilot uygulamanın 2006 yılı sonlarında başlatılması beklenmektedir.

Planda yer alan bir başka eylem, kamu e-satın alma platformunun kurulmasıdır. Platformun, kamu satın alımlarında önemli ölçüde rekabet ortamı, ekonomik etkinlik ve şeffaflık sağlayacağı öngörülmektedir. Aynı şekilde, Türkiye Yatırım Portalı da ülkemizdeki yatırım ortamı ve ilgili mevzuat ve idari düzenlemelerle ilgili olarak yerli ve yabancı yatırımcıların bilgilendirilmesini hedeflemektedir.

Vatandaşlar tarafından yaygın olarak kullanılacağı beklenen hizmetlerden; araç trafik ve tescil belgeleri ile ilgili işlemlerin entegrasyonu, iş ve işçi bulma platformunun oluşturulması, sosyal güvenlik bilgi sisteminin oluşturulması, tarım bilgi sisteminin oluşturulması ve e-askerlik işlemlerine de Eylem Planı'nda yer verilmiştir.

e-Devlet uygulamaları açısından temel oluşturacak bir başka eylem de adres kayıt sisteminin kurulmasıdır. Böylece, adres bilgileri tek bir merkezde tutulacak ve kamu kurumlarının çeşitli uygulamaları söz konusu olduğunda paylaşılacaktır.

Tarımla ilgili her türlü bilginin ve bilgi sistemlerinin dağıtık yapıdan bütünleşik yapıya dönüştürülerek yönetilmesi, kullanılması ve çiftçiye kadar olan geniş ağda paylaşımının sağlanmasına yönelik bir eylem tanımlanmıştır.

Elektronik ortamlarda sunulan hizmetlerin kesintisiz sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşıyan kamu bilgi sistemleri acil durum yönetimi konusunda çözüm önerilerini içeren çalışma TÜBİTAK tarafından yürütülecektir. TÜBİTAK, ayrıca kamu İnternet sitelerinde bulunması gereken asgari içerik ve tasarıma ilişkin usul ve esaslara ilişkin olarak da bir çalışma yapacaktır.

TOBB tarafından, şirket kuruluşlarının kolaylaştırılması ve hızlandırılması amacıyla başvuru, kontrol, arşiv işlemleri ve şirket hareketlerinin izlenmesi için veri tabanı otomasyonu kurulacaktır.

Eylem Planı'nda yer alan bir başka eylem de kamu personeli bilgi sistemidir. Böylece, kamu personeline ait anahtar bilgilerin, MERNİS-KPS ve Kamu Kurum Kayıt Sistemi ile irtibatlı olarak tek merkezde saklanması ve paylaşılması sağlanacaktır.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğüne, kamuda elektronik ortamlarda üretilecek, kayıt altına alınacak, başka birimlere ya da kurumlara iletilecek, saklanacak ya imha edilecek elektronik bilgi ve belgelerin tabi olacağı usul ve esaslar ile kurumlarda oluşturulacak elektronik kayıt sistemlerinin birbiriyle uyumlu işlemesi ve etkin şekilde yönetilmesine ilişkin asgari standartların belirlenmesi hususlarında çalışmalar yapılacaktır.

Tapu ve Kadastro Genel M¼d¼rl¼g¼nce, T¼rkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi'nin oluşturulmasına y¼nelik altyapı hazırlık çalışmaları y¼r¼t¼lecektir.

Ayrıca, akademisyenlerin ve araştırmacıların ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, akademik tez veri tabanındaki 120 bin tezin yaklaşık olarak y¼zde 10'u tam metin olarak elektronik ortama aktarılacaktır.

2005 Eylem Planı'nda ayrıca, yerel y¼netimlerle ilgili hizmet standartlarının belirlenmesine ilişkin bir eyleme de yer verilmiştir.

Bunlardan başka, başta e-devlet hizmetleri kullanımının teşviki olmak üzere bilgi toplumuna geçişte bilgisayar kullanımının artırılması hedefi doğrultusunda, kamu ve ¼zel kesim çalışanlarının toplu halde satın alma y¼ntemiyle uygun koşullarda bilgisayar sahibi olmalarına y¼nelik çalışmaların yapılması da ¼ng¼r¼lm¼řt¼r.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No : 21
Eylem Adı : e-Devlet Ana Kapısı
Sorumlu Kuruluş : TT A.Ş.
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar : - DPT
- Kamu Kurum ve Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu'nun 09.09.2004 tarih ve 8 no'lu Kararı ile e-devlet ana kapısının hayata geçirilmesi konusunda Türk Telekomünikasyon A.Ş. görevlendirilmiştir. İcra Kurulu'nun bu kararına istinaden hazırlanan 2005/8409 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 29.01.2005 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bu kapsamda, Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından açılan ihale sonuçlandırılmış ve Ekim 2005'de OYTEK A.Ş.-CrimsonLogic konsorsiyumu ile sözleşme imzalanmıştır. e-Devlet kapısı pilot uygulamasının 2006 yılı Ekim ayında 19 pilot hizmeti kapsayacak şekilde başlatılmış olması beklenmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 22
Eylem Adı	: Kamu e-Satın alma platformu
Sorumlu Kuruluş	: Kamu İhale Kurumu
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	: - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Kamu satın alımları platformu oluşturulması kapsamında;

- Yaklaşık 40 bin kamu satınalma birimine ilişkin profil bilgileri,
- 2003 yılından itibaren kamu ihalelerine katılan yaklaşık 92 bin istekli firmaya ilişkin profil bilgileri,
- 2004 yılından itibaren yapılan yaklaşık 457 bin kamu ihalesine ilişkin kritik bilgiler

veritabanı ortamında derlenmiştir.

Eylem kapsamında 13.06.2005 tarihinde, işbirliği yapılacak kurumlardan ve diğer sivil toplum örgütlerinden yaklaşık 200 kişinin katılımı ile e-İhale Forumu düzenlenmiştir. Forumda kamu satın alımları platformu ile ilgili projeksiyon sunularak katılımcıların görüş ve önerileri alınmıştır.

Kamu alımlarının; saydam, rekabetçi, eşitlikçi, güvenilir, kamuoyu denetimine açık, ticari sırları koruyan, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlayan bir sistemle yürütülmesi ve uygulamaların takip edilerek etkin kamu alımı politikalarının üretilmesine yönelik çalışmaların yapılması için TOBB ETÜ, Sosyal Sigortalar Kurumu (SSK), Bağ-Kur Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı ve Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ile protokoller imzalanmış ve protokollerle belirlenen işbirliği konularında çalışmalar yapılmaya başlanmıştır.

Yukarıda belirtilen kurum ve kuruluşların dışında da, TOBB, Adalet Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Türkiye Bankalar Birliği ile görüşmeler yapılmakta ve protokol çalışmalarına devam edilmektedir. Türkiye Bankalar Birliği ve ilgili bankalar ile teminat mektuplarında yer alan bilgilerin elektronik ortamda alınabilmesi ve teminat bilgilerinin banka kayıtları üzerinden doğrulanabilmesine ilişkin çalışmalarda büyük bir ilerleme sağlanmıştır.

KİK kayıtlarında bulunan isteklilerin vergi kimlik numaraları ve istekli bilgilerinin, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığındaki mevcut bilgiler ile karşılaştırılarak veri bütünlüğünün ve tutarlılığının sağlanması amacı ile karşılıklı bilgi aktarımı yapılmıştır.

16.11.2005 tarihinde İstanbul'da TOBB ve TİSK ile işbirliği içerisinde Elektronik İhale Zirvesi yapılmış olup, elektronik satınalmanın aşamalarından olan Kamu Satınalimleri Platformunun açılışı Zirvede gerçekleştirilmiştir.

Bugüne kadar yapılan çalışmalar sonucunda elektronik ihale projesinin tüm ayrıntıları içerecek şekilde detaylı olarak ortaya konulması, elektronik ihale çalışmalarının bundan sonraki safhalarına ilişkin olarak kurumsal strateji belirlenmesi ve proje kapsamında diğer kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği çalışmalarının programlanması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bunlara ilişkin detaylı çalışmalar yapmak üzere Elektronik İhale Proje Geliştirme Grubu üyelerinin katılımlarıyla 14-16.12.2005 tarihlerinde DSİ Ankara Sosyal Tesisleri'nde çalıştay düzenlenmiştir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 23
Eylem Adı	: Türkiye Yatırım Portalı
Sorumlu Kuruluş	: Hazine Müsteşarlığı - Maliye Bakanlığı - Sanayi ve Ticaret Bakanlığı - DPT - DTM - Gümrük Müsteşarlığı
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	: - İMKB - SPK - Eximbank - TOBB - TİM - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Türkiye Yatırım Portalı Projesi, Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK)'na bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmekte olan Yatırım Promosyonu Teknik Komitesi'nin 20.09.2004 tarihinde yaptığı toplantıda, Hazine Müsteşarlığı bünyesinde doğrudan yabancı yatırımlarla ilgili promosyon faaliyetlerinin etkinliğinin yeni bir yaklaşımla artırılması yönünde alınan karar kapsamında başlatılmış bir projedir.

Başarılı ülke örnekleri dikkate alınarak yapılan çalışmalar, internet sitesinin teknik altyapısının, içeriğinin ve tanıtım stratejisinin oluşturulmasından sorumlu üç farklı çalışma grubu tarafından yürütülmüştür. Oluşturulan uygulama planı doğrultusunda bugüne kadar yürütülen çalışmalar aşağıda özetlenmiştir:

- Yerli veya yabancı yatırımcının, yatırım öncesinde, yatırım sırasında ve yatırım sonrasında ihtiyaç duyabileceği tüm bilgiler tespit edilmiş ve İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanacak içerik kategorileri belirlenmiştir:
- İçerik kategorileri altında yer alacak bilgiler ilgili kurum ve kuruluşlardan derlenmiş ve yayımlanabilir şekilde düzenlenmiştir. Derlenen içeriğin sitede hedeflenen şekilde sunumunu yapmak; gerektiğinde güncellenmesini ve geliştirilmesini sağlamak üzere çok fonksiyonlu bir "İçerik Yönetim Sistemi" oluşturulmuştur.
- www.investinturkey.gov.tr adresi İnternet sitesi için tahsis edilmiştir.
- Sitenin kurumsal bilgi yönetimi ve paylaşımı amacıyla da kullanılabilmesi için oluşturulan özel alanlara güvenli erişim altyapısı geliştirilmiştir.
- Site için bir "tema logosu" tasarımı yaptırılmış ve söz konusu temaya uygun esnek bir grafik tasarım geliştirilmiştir.

Kasım 2005 itibariyle proje kapsamında hedeflenen teknik altyapının %85'i, Türkçe ve İngilizce içeriğin yaklaşık %90'ı tamamlanmıştır. İçeriğin tamamlanması için gözden geçirme, geliştirme ve tercüme çalışmaları devam etmektedir.

Sitenin Ocak 2006'da faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No : **24**

Eylem Adı : Araç Trafik ve Tescil Belgeleri

Sorumlu Kuruluş : Emniyet Gn. Md

İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar : - Maliye Bakanlığı
- DİE
- Karayolları Gn. Md.

B) Yapılan Çalışmalar

Karayolları Araç Muayene İstasyonları ile ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin 22.04.2005 tarihinde Ulaştırma Bakanlığında yapılan toplantıda, işletici firma ile ilgili bakanlıklar (Maliye, İçişleri, Ulaştırma Bakanlıkları) arasında yapılacak veri alışveriş metodları görüşülmüştür.

Sürücü belgelerine yazılmış olan trafik ceza tutanakları, belirli periyotlarla İnternet kanalıyla Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'na iletilmektedir.

Ayrıca, 12.12.2004 tarihli ön protokol gereği, İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı aracılığı ile araç tescil kayıtlarını (sahip kimlik ve adres bilgileri hariç) işletici firmaya iletcek ve firmadan günlük muayenesi yapılan araçlara ait bilgileri talep edecektir. Bu işlem için gerekli kiralık hat tahsis işlemini işletici firma yaptıracaktır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Yeterli sayıda ve bilgi birikimine sahip teknik personelin olmaması, bilgi paylaşımına ilişkin esaslar, metodoloji ve mevzuat düzenlenmesinin eksikliği çalışmaları olumsuz etkilemektedir.

D) Çözüm Önerileri

Kamu sektöründeki bilişim personelinin Devlet Personel Rejimi içindeki statü ve özlük haklarının yeniden tanımlanması ve ihtiyaçları karşılayacak sayıda istihdamının sağlanması, kamuda bilgi paylaşımına engel olan mevzuat ve teknik alt yapının uygun hale getirilmesi faydalı olacaktır.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	25
Eylem Adı	:	İş ve işçi bulma platformu
Sorumlu Kuruluş	:	Türkiye İş Kurumu
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
		- Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı
		- İçişleri Bakanlığı (Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Gn.Md.)
		- TT A.Ş.
		- Sendikalar
		- Özel Sektör Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

İş ve İşçi Bulma Platformu yazılım geliştirme projesi Mart 2006 tarihinde tamamlanacaktır. Eylül ayı sonunda geliştirilen yazılımın test çalışmaları başlatılacaktır. Bu çalışmalarla paralel olarak yeni hizmet anlayışına göre yerel ofis yapılanmasının düzenlenmesi çalışmaları ve ilgili kurumlar (SSK ve KPS) ile entegrasyonun sağlanması çalışmaları sürdürülmektedir.

İş ve İşçi Bulma Platformu yazılımlarının hizmete sunulabilmesi için ihtiyaç duyulan donanımlar ve buna bağlı diğer hizmetlerin temini için şartname hazırlık çalışması devam etmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

İş ve İşçi Bulma Platformu oluşturulması çalışmalarında sorun bulunmamaktadır. Ancak e-kapı'nın içeriğinin netleşmemesi tekrarlanmış kaynak kullanımına neden olacaktır.

D) Çözüm Önerileri

Tekrarlanmış kaynak kullanımı olmaması için e-kapı içeriğinin netleşmesi gerekmektedir.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	26
Eylem Adı	:	Sosyal Güvenlik Bilgi Sistemleri
Sorumlu Kuruluş	:	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
		- Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı
		- Bağ-Kur Genel Müdürlüğü
		- Türkiye İş Kurumu Gn. Md.
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü
		- SHÇEK Genel Müdürlüğü
		- İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları
		- Sendikalar
		- Özel Sektör Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Sosyal Güvenlik Kuruluşlarında yürütülen uygulamaların ortak hale getirilmesi amacıyla BT Altyapısı Projesi oluşturulmaktadır. Proje kapsamında, mevcut sistemlerin entegrasyonu, Sosyal Güvenlik Bilgi Sisteminin oluşturulması ve Sosyal Güvenlik Ağının kurulması için çalışmalar başlatılmıştır.

İlaç ve reçete işlemlerinin ortak hale getirilmesine ilişkin detay planlama çalışmaları tamamlanmak üzeredir. Ayakta ve yatarak tedavi işlemlerine ilişkin ön analiz çalışmaları tamamlanmış olup planlama çalışmalarına devam edilmektedir.

Ayrıca, Sosyal Güvenlik Reformu kapsamında, sağlık hizmetleri ve emeklilik işlemlerinin birbirinden ayrılarak, sosyal güvenlik hizmetlerinin tek çatı altında toplanması amacıyla, yeni oluşturulacak Sosyal Güvenlik Kurumu hizmet sunumunun kesintisiz ve gereği şekilde yürütülmesini sağlayacak BT altyapısının oluşturulması için envanter çalışmaları başlatılmıştır. Bu amaçla mevcut sosyal güvenlik kurumlarından personel dahil tüm BT altyapısı envanteri istenmiştir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Sosyal Güvenlik Reformu kapsamında belirtilen işlemlerin analiz-tasarım ve proje yönetiminin kurmaylığını yapacak uzman danışman eleman çalıştırılması için şartname hazırlanarak Sağlıkta Dönüşüm Projesi E2 Bileşeni kapsamında incelenmek üzere Proje Koordinatörlüğüne gönderilmiştir. Ancak, ilgili danışmanlar için öngörülen ücret konusunda koordinatörlükle fikir birliği sağlanamadığından uzman eleman temini henüz mümkün olamamıştır.

D) Çözüm Önerileri

Şartname ile belirlenmiş nitelikler için uygun ücret tespitinin yapılması gerekmektedir. Bu amaçla bir araştırma yapılmaktadır. Ayrıca aynı proje kapsamında yazılım geliştirme ekibinin kurulması için Dünya Bankası kaynaklarıyla hizmet alımı yöntemi araştırılmaktadır. Sosyal Güvenlik alanındaki yasal düzenlemelerin ardından projenin yürütülmesinde halen mevcut bulunan sosyal güvenlik kuruluşlarının ilgili personelinden de faydalanılacaktır.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 27
Eylem Adı	: Ticaret Sicil Gazetesi Otomasyonu ve Arşiv Sistemi
Sorumlu Kuruluş	: TOBB
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	: - Maliye Bakanlığı - Sanayi ve Ticaret Bakanlığı - DİE

B) Yapılan Çalışmalar

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ve Ticaret Sicil Memurluklarını kapsayan otomasyon yazılımı için analiz çalışmaları tamamlanmış ve uygun otomasyon yazılımı geliştirilmeye başlanmıştır. Geliştirme ve test çalışmaları devam etmektedir. Test aşamasını müteakiben 2006 yılı başı itibarıyla pilot uygulamanın başlatılması ve 2006 Haziran itibarıyla ise yazılımın devreye alınması hedeflenmektedir.

Ticaret Sicil Gazetesi Arşiv Sistemi için ihale sonuçlandırılmıştır. Yüklenici firma ile Mayıs 2005 itibarıyla sözleşme imzalanmıştır. Firma tarafından hazırlanan çalışma takvimine uygun şekilde otomasyon sistemi ile arşiv sisteminin entegre biçimde geliştirilmesi süreci devam etmektedir. Projenin Mayıs 2006'da tamamlanması ve Haziran 2006'da otomasyon yazılımı ile birlikte devreye alınması öngörülmektedir.

Arşiv sistemi kapsamında 1957 yılından günümüze kadar yaklaşık 7,2 milyon ilan, otomasyon sistemine endekslenerek sorgulanabilir biçimde entegre edilecektir. Haziran 2006'da devreye alınacak otomasyon sistemi sonrasında Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ilan bilgileri Ticaret Sicili memurluklarından çevrimiçi olarak internet üzerinden TOBB'a iletilebilecektir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	28
Eylem Adı	:	Kamu Personeli Bilgi Sistemi
Sorumlu Kuruluş	:	Devlet Personel Başkanlığı
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- Maliye Bakanlığı
	:	- İçişleri Bakanlığı (Mahalli İdareler Gn. Md.)
	:	- DİE
	:	- Emekli Sandığı
	:	- SSK Gn. Md.
	:	- TÜBİTAK-UEKAE
	:	- İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Kamu kesiminde istihdam edilen personele ait anahtar bilgilerin, MERNİS-KPS ve kamu kurum kayıt sistemi ile irtibatlı olarak tek merkezde saklanması ve paylaşılması sağlanacaktır.

Bu kapsamda projenin teknik alt yapısı için gerekli şartname oluşturularak, hizmetin Devlet Personel Başkanlığı adına satın alınmasına ilişkin yazı Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'ne gönderilmiştir. DMO tarafından yapılan ihaleyi kazanan firma çalışmalarına başlamıştır. Sunucu sistemlerine yönelik donanım altyapısının 2005 yılı sonu itibarıyla kurulması, PERNET yazılımının ise 2006 yılı içinde tamamlanması öngörülmektedir. Proje 2006 Yılı Yatırım Programında yer almaktadır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

- Eylem No : **29**
- Eylem Adı : Adres Kayıt Sisteminin Oluşturulması
- Sorumlu Kuruluş : İçişleri Bakanlığı (Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Gn.Md.)
- İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar : - Yüksek Seçim Kurulu
- DİE
- PTT Genel Müdürlüğü
- Yerel Yönetimler
- İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları

A) Yapılan Çalışmalar

Bakanlıklardan alınan görüşlerin değerlendirilmesi sonucu nihai hale getirilen Adres Bilgi Sistemi Kanunu Tasarısı Taslağı Başbakanlığa sunulmuştur.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No : 30
Eylem Adı : Akademik tez veritabanı
Sorumlu Kuruluş : Yükseköğretim Kurulu
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar : -

B) Yapılan Çalışmalar

Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığınca 1987 yılından bu yana derlenmekte olan Türkiye'deki üniversiteler ve eğitim hastanelerinde hazırlanan yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlilik tezlerinden oluşan (yaklaşık 140.000 adet) koleksiyonun İnternet üzerinden tam metin erişimini sağlamak üzere sayısallaştırılması ve 2005 yılı Temmuz ayından başlamak üzere tezlerin sayısal ortamda kabul edilmesi ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır.

2004 yılında başlatılan ve koleksiyonda bulunan tezlerin bibliyografik künyelerini içeren mevcut Tez Veri Tabanı ile entegre çalışacak ve İnternet üzerinden tezlerin tam metinlerine erişim sağlayacak "Ulusal Dijital Tez Arşivi" programı çalışması tamamlanmıştır.

Mevcut koleksiyonun sayısallaştırılması işleminin kurum dışından hizmet alımı ile gerçekleştirilmesi öngörüldüğünden, ihale şartnamesine temel oluşturacak yapılabirlik etüdü tamamlanmıştır. Bu çalışmanın sonunda koleksiyonu bölerek hizmet alınmasının maliyetleri çok yükselttiği ve tüm koleksiyonun sayısallaştırmasının aynı bütçe yılı içerisinde tamamlanmasının daha akılcı olduğu görülmüştür. Ancak, 2005 yılı bütçesinde bu hizmetin alımı için yeterli kaynak bulunmaması nedeniyle hizmet alımının 2006 yılı içinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

Sayısal Arşiv için gerekli olan disk kapasitelerinin ve yedekleme ünitelerinin temini için teknik şartname hazırlanmış olup alım işlemleri 2005 yılının sonuna kadar gerçekleştirilecektir.

Hazırlanan akademik tezlerin 2005 yılı Temmuz ayından itibaren YÖK Tez Merkezine yalnızca sayısal formatta ve kompakt disk ortamında gönderilmesi kararı benimsenmiştir. Bu uygulamaya ilişkin açıklamalar, dikkat edilecek hususlar ve standartların yer aldığı bir kılavuz taslağı hazırlanmış ve üniversitelerin görüşüne sunulmuştur. Kılavuz, gelecek görüşler doğrultusunda gözden geçirilerek uygulamaya konacaktır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Uygulamada karşılaşılan en önemli sorun bütçe kaynaklarının yetersizliğidir. Mevcut kaynaklarla proje en iyimser tahminle 3 bütçe yılında tamamlanabilmektedir.

D) Çözüm Önerileri

2006 yılı bütçesi, hizmetin tümünün aynı bütçe yılı içinde alımına imkan verecek büyüklükte olmalıdır.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No : **31**

Eylem Adı : e-Askerlik işlemleri

Sorumlu Kuruluş : Milli Savunma Bakanlığı

İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar : - YÖK
- İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları
- Üniversiteler

B) Yapılan Çalışmalar

Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde 2003 yılından bu yana sürdürülmekte olan çalışmalar neticesinde, “Asker Alma Bilgi Sistemi” projesi ihale aşamasına gelmiştir. Teknik Şartname hazırlığı Bakanlık bünyesinde devam etmektedir.

Askerlik işlemlerine ilişkin çok sayıda hizmetin İnternet üzerinden sunulmasına imkan verecek Proje, Bakanlığın kendi bünyesinde bulunan diğer bilgi sistemleri ile de ortaklaşa çalışacaktır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	32
Eylem Adı	:	Tarım Bilgi Sisteminin oluşturulması
Sorumlu Kuruluş	:	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- DPT - DİE - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından 29.07.2005 tarihinde yapılan ARIP Projesi Çiftçi Kayıt Sistemi ihalesinin teknik ve idari değerlendirmesi tamamlanarak Dünya Bankası'nın onayına sunulmuştur. Dünya Bankası'nın onayını müteakip kazanan firma ile sözleşme yapılacaktır. Tarım Bilgi Sistemine genişletilmesi amaçlandığından bu ihalede Tarım Bilgi Sisteminin analizi, donanım ihtiyacının belirlenmesi, seçilecek bir alanda pilot bir uygulama ile Çiftçi Kayıt Sisteminin tasarım ve yazılımı içerilmiştir.

Toplam 35,000 km² tarımsal alanda coğrafi altlıkların oluşturulmasına yönelik ihale hazırlıkları da devam etmektedir. İhale şartnameleri yakın bir tarihte Dünya Bankası'na gönderilecektir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

AB ile müzakere sürecinde Bulgaristan, Romanya, Polonya gibi ülkelere 2005 yılı sonuna kadar tüm coğrafi altlıklarını tamamlamaları şartının koşulduğu gözönüne alınırsa, AB müzakere sürecinde Türkiye için de bu konu öncelikli olacaktır. Bu doğrultuda Bakanlık, ülke genelinde konumsal bilgi sistemlerinin kurulmasına yardımcı olacak ve kamu envanterinin sağlıklı bir şekilde tutulmasını sağlayacak coğrafi altlıkların oluşturulması gereğini dile getirmektedir. Ancak, bu konuda kurumlar arasında uzlaşmaya varıldığı söylenemez.

Çiftçi Kayıt Sistemi kapsamındaki kırsal kadastro altlığının oluşturulması çalışmalarında ise Bakanlık ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü arasında ihtilaf bulunmaktadır.

D) Çözüm Önerileri

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın kendi bünyesindeki Genel Müdürlükler arasındaki kopukluklar ve Bakanlığın diğer kurumlar ile ihtilafları giderilmelidir. Bakanlığın tümünü kapsayacak Tarım Bilgi Sistemi tasarımı DPT tarafından hazırlanan 2006-2010 Tarım Stratejisine uygun olmalıdır.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 33
Eylem Adı	: Kamu bilgi sistemleri acil durum yönetimi
Sorumlu Kuruluş	: TÜBİTAK-UEKAE
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	: - DPT - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Kamu kurumlarının acil durum yönetimi ihtiyaçlarını belirlemek ve bilgi güvenliği konusundaki mevcut durumlarını saptamak amacıyla bakanlık, müsteşarlık ve müdürlük seviyesinde toplam 39 kuruluşa yönelik, 5'inci eylem çalışmalarına da katkı sağlayacak bir anket çalışması yapılmıştır. 37 kuruluştan geri dönüşün alındığı anket çalışmasında, kamu kurumlarında iş sürekliliği ve bilgisayar güvenlik olaylarına müdahale konularında alınan önlemlere ilişkin temel sorular yöneltilmiştir. Anket sonuçları detaylı olarak analiz edilmiş, kritik bilgiler üzerinde işlem yaptığı düşünülen 7 kuruluş, acil durum yönetimi ihtiyaçları üzerinde detaylı analizler yapılmak üzere seçilmiştir. Seçilen bu kamu kurumlarıyla yürütülen çalışmalar sonucunda acil durum yönetimi ihtiyaçları ayrıntılı bir şekilde belirlenmiştir. Eylem kapsamında yürütülen tüm çalışmaların değerlendirildiği raporun hazırlanması süreci devam etmektedir.

Gelecek dönemde, Adalet ve Maliye Bakanlıkları için ayrıntılı acil durum yönetimi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılarak buradan elde edilen bulgular sonuç raporuna yansıtılacaktır. Ayrıca, eylem çalışmaları kapsamında "Acil Durum Yönetimi ve Çözüm Önerileri" çalışmasının hazırlanması öngörülmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 34
Eylem Adı	: Bilgisayar sahipliğinin yaygınlaştırılması
Sorumlu Kuruluş	: DPT
	- Maliye Bakanlığı
	- MEB
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	: - Sağlık Bakanlığı
	- KOSGEB
	- İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları
	- Üniversiteler
	- TT A.Ş.

B) Yapılan Çalışmalar

Eylemin amacı, kamu ve özel kesim çalışanlarının toplu halde satın alma yöntemiyle uygun koşullarda bilgisayar sahibi olmalarına yönelik çalışmalar yapılmasıdır. Bu çerçevede, gerekli olabilecek mevzuat hazırlığı ve uygulamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Eylemin yürütülmesi amacıyla aşağıda belirtilen kuruluşlardan, çalışma grubuna katılım sağlamaları resmi yazı ile talep edilmiş ve bir Çalışma Grubu kurulmuştur: Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı – EĞİTEK, Genel Kurmay Başkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, YÖK, Dış Ticaret Müsteşarlığı, KOSGEB, Emniyet Genel Müdürlüğü, Türk Telekom, TBD, TÜBİSAD, TBV.

Oluşturulan Çalışma Grubu ilk toplantısını 02.08.2005 tarihinde DPT’de yapmıştır.

Eylem kapsamında aşağıdaki çalışmaların yürütülmesi planlanmaktadır:

1. Bu konuda, özellikle Milli Eğitim Bakanlığı’nın öğretmenler için yürüttüğü projeden elde ettiği deneyimlerin paylaşılması sağlanacaktır.
2. Diğer kamu kurumlarında yürütülen / yürütülmesi planlanan projeler hakkında bilgi toplanacak, projelerde karşılaşılan zorluklar değerlendirilecektir.
3. Bilgisayar sahipliğinin artırılması amacıyla, yürütülen projelerde karşılaşılan zorluklar ve yürürlükteki mevzuat dikkate alınarak, vergi, kamu çalışanlarının teşviki, vb. konulara ilişkin önümüzdeki dönemde uygulamaya girmesi önerilecek mevzuat değişikliği için çalışma yapılacaktır.
4. Uygulamaya yönelik politika ve proje önerileri geliştirilecektir.
5. Tüm bu çalışmalar, bir internet sayfası aracılığıyla kamuoyunun bilgisine sunulacak ve ulaşılan sonuçlar bir rapor haline getirilecektir.

Çalışmaların Ocak 2006 içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 35
Eylem Adı	: Birlikte çalışabilirlik için veri paylaşımı
Sorumlu Kuruluş	: DPT
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	: <ul style="list-style-type: none"> - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı - Maliye Bakanlığı - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - Tapu ve Kadastro Gn. Md. - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları - Sivil Toplum Kuruluşları - TT A.Ş.

B) Yapılan Çalışmalar

Kamu kurumları arasında veri paylaşımını sağlamak üzere kurulması gereken temel yapıların ve kamudaki bilgi kaynaklarının keşfi için standart olarak kullanılması gereken metaveri eleman kümesinin belirlenmesi çalışmaları başlatılmıştır.

İlgili tüm tarafların katkılarını sağlamak üzere temsilci belirlenmesi talep edilerek oluşturulan çalışma grubunun ilk toplantısı 16.06.2005 tarihinde DPT Müsteşarlığında yapılmıştır. Bu toplantıda e-devlet metaveri standardı ve veri sözlüğü hazırlama standardı çalışmalarının ayrı birer alt çalışma grubunda ele alınması kararlaştırılmış olup ilgili alanlarda ülke örnekleri ve ülkemizdeki mevcut çalışmalar incelenmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	36
Eylem Adı	:	Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi (TUCBS) oluşturmaya yönelik altyapı hazırlık çalışmaları
Sorumlu Kuruluş	:	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü <ul style="list-style-type: none"> - DPT - Harita Genel Komutanlığı
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	<ul style="list-style-type: none"> - DİE - TÜBİTAK - İller Bankası - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Aşağıda isimleri yazılı komisyonların çalışmaları devam etmektedir. 12.10.2005 tarihinde tüm komisyonlar için bir ara çalıştay, 10.11.2005 tarihinde ise Standartlar Komisyonu için bir değerlendirme toplantısı yapılmıştır. Aralık 2005'te çalışmalar tamamlanacak, Ocak 2006'da ise Rapor teslim edilecektir.

Komisyonlar

1- Standartlar

2- Teknik Altyapı

3- İdari Altyapı

Görev Adı

TUCBS işlem ve veri kapsamaları ile standartların belirlenmesi

TUCBS iletişim altyapısının belirlenmesi

TUCBS kurumsal yapılanma, görev ve sorumluluklar esasları ile yasal düzenleme ihtiyaçları

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No : **37**

Eylem Adı : Kamuda Elektronik Kayıt Yönetimi

Sorumlu Kuruluş : Başbakanlık Devlet Arşivleri Gn.Md.

İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar : - DPT
- DİE
- İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Bu proje ile ülkemiz için belirlenen belge standartlarının ve sistem kriterlerinin Avrupa Birliği başta olmak üzere uluslararası standartlar ile uyumu dikkate alınarak kurumlar arası ve uluslararası haberleşmelerde uyum sağlanması planlanmaktadır. Çalışma kapsamında araştırma faaliyetlerini yürütmek üzere Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ve Marmara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi öğretim elemanlarından ve araştırma görevlilerinden oluşan bir ekip oluşturulmuştur.

Proje kapsamında, elektronik belge yönetimi için dünyanın değişik ülkelerinde 1995 ve sonrasında yapılmış olan önemli çalışmalar bulunmaktadır. Bunlardan özellikle Avrupa Birliği üyeleri, İngiltere, ABD, Avustralya gibi ülkelerin çalışmaları incelenmiştir. Ayrıca, Uluslararası Arşiv Konseyi ve çeşitli batılı üniversiteler bünyesinde yapılan çalışmalar da incelemeye alınmıştır. Çalışmalar neticesinde "Elektronik Belge Yönetimi Sistem Kriterleri Referans Modeli (V.1.0) adlı yayın hazırlamıştır.

Çalışma sonuçları 13.07.2005 tarihinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile ortaklaşa bir toplantı düzenlenerek kurum ve kuruluşlara anlatılmıştır. Söz konusu çalışmaya Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ve DPT Bilgi Toplumu Dairesinin İnternet sitelerinde yer verilmiş olup ilgili kurum ve kuruluşlar ile kamuoyunun görüş ve önerileri alınmıştır.

Kurum ve kuruluşlardan gelen görüş ve öneriler değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmeler bittikten sonra son hali verilecek standartların 2006 yılından itibaren uygulamaya konması planlanmaktadır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 38
Eylem Adı	: Kamu kurumları İnternet sitesi kılavuzunun hazırlanması
Sorumlu Kuruluş	: TÜBİTAK
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	: - Başbakanlık - DPT - Özürlüler İdaresi Başkanlığı - TSE - Kamu Kurum ve Kuruluşları - e-Devlet Çalışma Grubu - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Tamamlanan literatür araştırmasının ardından hazırlanan “Kamu Kurumları İnternet Sitesi Kılavuzu” taslağı 25.11.2005 tarihinde DPT’ye iletilmiştir. Taslak kılavuz üzerinde görüş alma süreci devam etmektedir. Kılavuzun nihai sürümünün Ocak 2006 itibarıyla yayımlanması öngörülmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	39
Eylem Adı	:	Yerel yönetimlerde verilecek elektronik hizmet standartlarının belirlenmesi
Sorumlu Kuruluş	:	İçişleri Bakanlığı (Mahalli İdareler Gn. Md.) <ul style="list-style-type: none"> - DPT - Türkiye Belediyeler Birliği
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	<ul style="list-style-type: none"> - Büyükşehir Belediyeleri - Vilayetler Hizmet Birliği - Türkiye Muhtarlar Federasyonu - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Bazı belediyeler ve işbirliği yapılacak kuruluşların temsilcileri ile 10.08.2005 tarihinde ve 12.09.2005 tarihlerinde yapılan toplantılardan sonra çalışma yönergesi hazırlanmış, ancak çalışmalara devam edilememiştir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

e-SAĞLIK

GENEL DEĞERLENDİRME

e-Dönüşüm Türkiye Projesi e-Sağlık faaliyetlerinin vizyonu; sağlık hizmetlerine erişim ve hizmet sunumunda bölgeler ve sosyo-ekonomik gruplar arası sağlık düzeyi farklılıklarının azaltılarak etkinliğin artırılması, sağlık tehditlerine karşı hızlı önlem alınması, halk sağlığı ağlarının oluşturulması, yöneticilerin, vatandaşların ve sağlık hizmeti sunanların sağlıkla ilgili doğru ve kesintisiz bilgilere ulaşmaları ve sağlık bilişimi konularında bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı olanaklardan azami ölçüde yararlanılması şeklinde belirlenmiştir.

e-Sağlık eylemlerinin çerçevesini, sağlık bilgi sistemlerinin geliştirilmesi için esas teşkil eden çalışmalar oluşturmaktadır. Bu bağlamda Kısa Dönem Eylem Planı 2003-2004 kapsamında gerçekleştirilen önemli faaliyetleri özetleyecek olursak;

- Sağlık bilişimi alanında kullanılması gerekli standartlar tespit edilip uygulama çalışmaları başlatılmıştır.
- Aile Hekimliği Bilgi Sistemi geliştirilmiştir.
- Sağlık bakım hizmeti veren ve ödemelerini yapan kurumlar arasında klinik ve idari verilerin elektronik olarak iletişimini sağlamak için gerekli çalışmalar başlatılmıştır.
- Ayakta ve yatarak tedavi gören hastalar için *Ulusal Vaka Bileşimi Sınıflandırma Sistemlerinin* geliştirilmesine yönelik projelendirme çalışmaları tamamlanmıştır.
- Sağlık bilişimi alanında yetişmiş insan kaynağının oluşturulması amacıyla üniversitelerle işbirliğine gidilmiştir.

Sağlıkta Dönüşüm Programı ve e-Dönüşüm Türkiye Projesi e-Sağlık faaliyetleri çerçevesinde International Telecommunication Union (ITU) desteği ile oluşturulan “Türkiye e-Sağlık Strateji ve Uygulama Planı” ile aşağıdaki çalışmaların gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir:

- Sağlık bilgi sistemlerine ilişkin standartlar, kodlama ve sınıflama sistemlerinin yer aldığı ulusal sağlık veri sözlüğünün oluşturulması,
- Sağlık Bakanlığı mevcut LAN-WAN ağının e-Sağlık Projesi kapsamında yer alan paydaşların güvenli erişimleri ve elektronik ortamda iletişimi için Sağlık-Net olarak adlandırılan veri iletişim platformuna dönüştürülmesi,
- Elektronik sağlık kayıtlarının oluşturulması ve sağlık bilgilerinin kayıt altına alındığı veri operasyon merkezinin kurulması,
- Aile Hekimliği bilgi sistemi ve hastaneler arasında elektronik sevk zincirinin oluşturulması,
- Hasta kayıtları ve sağlık bilgilerinin gizlilik, güvenlik ve mahremiyet ilkeleri gözetilerek saklanmasına yönelik sayısal güvenlik sisteminin oluşturulması,

- Sağlık hizmetleri sunumunun değerlendirilmesi, denetlenmesi, planlanması ve sağlık politikalarının üretilmesine yardımcı olmak amacıyla yönetim karar destek sistemlerinin oluşturulması.

Hazırlanan strateji ve uygulama planı çerçevesinde ulusal sağlık bilgi sisteminin kurulumuna ilişkin teknik şartname hazırlanmış ve ihale aşamasına gelinmiştir. Ulusal Sağlık Bilgi Sisteminin kurulumu çalışmaları 2005 eylem planı için belirlenmiş 5 eylem kapsamında gerçekleştirilecektir.

2005 yılı için belirlenen eylemlerin uygulamaya geçirilmesi ile Sağlıkta Dönüşüm Programının önemli bileşenleri arasında yer alan sağlık ve sosyal güvenlik bilgi sistemlerinin birlikte çalışabilirlik esaslarına uygun bir şekilde entegrasyonunun sağlanması hedeflenmektedir. Özellikle Aile Hekimliği Bilgi Sistemi ile aile hekimleri kendilerine bağlı hastaların sağlıkla ilgili kayıtlarını elektronik ortamda tutmaya başlamışlardır. Bu sayede vatandaşların sağlıkla ilgili sorunlarının düzenli takibi ve etkili sağlık hizmeti sunumu hedefi önemli ölçüde gerçekleştirilmiş olacaktır.

“Sağlık hizmeti veren ve ödeme yapan kurumlar arasında klinik ve idari verilerin değişimi” çerçevesinde hak sahipliği sorgulama işlemi (elektronik provizyon) uygulaması başlatılmıştır.

“Aile Hekimliği Bilgi Sistemi” kapsamında pilot il seçilen Düzce’de kurulum çalışmaları tamamlanmış ve uygulamaya geçilmiştir.

“Hastane (İkinci Basamak) Yönetim Bilgi Sistemi” çalışmaları kapsamında hastane bilgi sistemi çerçeve alım ilkeleri dokümanı güncelleme işlemleri yapılmaktadır.

“Elektronik Hasta Kayıtları” ve “Sağlık Kayıtları Mahremiyetinin Korunması” gereksinimleri Sağlık Bilgi Sistemi kurulumuna ilişkin ihale dokümanında belirtilmiştir.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	40
Eylem Adı	:	Sağlık hizmeti veren ve ödeme yapan kurumlar arasında klinik ve idari verilerin değişimi
Sorumlu Kuruluş	:	Sağlık Bakanlığı
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
	:	- SSK Gn. Md.
	:	- Emekli Sandığı Gn. Md.
	:	- Bağ-Kur Gn. Md.
	:	- TSE
	:	- İlgili Kamu ve Özel Sektör Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Sağlıkta Dönüşüm Programı Sağlık Bilgi Sistemi çalışmaları çerçevesinde hazırlanan "Sağlık Bilgi Sistemleri Kurulumu e-Sağlık Çözümü Bilgi İsteme Dokümanı" (RFI) üzerinde sektörden gelen çözüm önerileri değerlendirilmiştir.

Dünya Bankası kredisi ile finanse edilmesi öngörülen proje için ihale öncesi gerekli teknik gereksinimleri de içeren "Teklif İsteme Dokümanı" (RFP) hazırlanmış olup, 08.08.2005 tarihinde Dünya Bankasına gönderilmiştir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın, Genel Sağlık Sigortası kapsamında, sağlık kurumlarından toplayacağı veriler ile Sağlık Bakanlığının bu proje kapsamında toplayacağı verilerin ortak alt kümelerinin bulunması önemli bir sorun teşkil etmektedir.

D) Çözüm Önerileri

Her iki Bakanlığın da önümüzdeki yıllarda üstleneceği yasal yetki ve sorumluluklar çerçevesinde bu konunun netlik kazanması ve her verinin sadece yetkili ve sorumluları tarafından toplanıp işlenmesi ve kullanılması gerekmektedir.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No : **41**

Eylem Adı : Aile Hekimliği Bilgi Sistemi

Sorumlu Kuruluş : Sağlık Bakanlığı

İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar : - Üniversiteler
- İlgili Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Aile Hekimliği Bilgi Sistemi (AHBS), Düzce’de uygulanmaya başlanmıştır. Aile Hekimlerinin hastalarını hastanelere sevk ederken, randevu alabilmesi ve hastanın hastanede muayene olacağı doktorunu seçebilmesi için internet tabanlı bir randevu sistemi geliştirilmiştir. Bu randevu sisteminin AHBS ile entegre olabilmesi için gerekli şartname çalışması yapılmıştır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	42
Eylem Adı	:	Hastane (İkinci Basamak) Yönetim Bilgi Sistemi
Sorumlu Kuruluş	:	Sağlık Bakanlığı
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- Milli Savunma Bakanlığı
	:	- Üniversiteler
	:	- İlgili Sivil Toplum Kuruluşları
	:	- Özel Sektör Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında, “Sağlık Bilgi Sistemleri Kurulumu e-Sağlık Çözümü Bilgi İsteme Dokümanı” çerçevesinde sektörden gelen çözümler değerlendirilmiştir. Ancak, Hastane Yönetim Bilgi Sistemlerinin (HYBS) standartlarının bu proje kapsamında belirlenmesi stratejisinde değişiklikler yapılmıştır.

Buna göre, Sağlık Bakanlığı sadece hastanelerin kullanması gereken Ulusal Sağlık Veri Sözlüğünü ve Minimum Sağlık Veri Setini geliştirecek, Bilgi Sistemlerinin aralarında haberleşebilmeleri için kullanacakları ortak standardı (HL7) ulusal ihtiyaçlara göre uyarlayacaktır. Bunun dışında, HYBS'lerinin kendi iş süreçlerinde HL7 referans veri modelini kullanmaları teşvik edilecektir.

HL7'nin Türkiye'de yaygınlaştırılması için bir sivil toplum kuruluşu olan Tıp Bilişim Derneği (TBD) ile görüş alış-verişinde bulunulmuştur. TBD, HL7'nin yaygınlaştırılması için çaba sarf etmekte olup Sağlık Bakanlığı bu çalışmalarını desteklemektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

HYBS'ler, hastane iş süreçlerini bilgisayar ortamına aktarmayı hedeflemektedirler, ancak ulusal anlamda bu iş süreçlerinin analizi ve standardizasyonu henüz yapılmadığından, bilgi sistemlerinin tabi olması gereken süreçlerin belirlenmesi, teknik bir problem olmaktan çok idari ve tıbbi bir çalışma gerektirmektedir.

D) Çözüm Önerileri

Hastane iş süreçlerinin standardizasyonu anlamında uluslararası bazı standartlar geliştirilmektedir. ABD kaynaklı HL7 ve Avrupa kaynaklı CEN TC 251 standartları bu konuda kapsamlı çözümler sunmaktadır. Çözüm olarak, Sağlık Bakanlığı Kalite Koordinasyon grubunun bu standartları incelemesi ve ulusal ihtiyaçlara göre uyarlaması önerilmektedir. Bununla birlikte, HYBS'lerin HL7 referans modelini mevcut haliyle uygulamaları da teşvik edilebilir görülmektedir. Ulusal bir çözüm geliştirilinceye kadar bu tür çalışmalar faydalı olacaktır.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	: 43
Eylem Adı	: Elektronik Hasta Kayıtları (EHK)
Sorumlu Kuruluş	: Sağlık Bakanlığı
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	- TSE
	- DİE
	- Tıp Bilişimi Alanında Eğitim Veren Akademik Kurumlar
	- İlgili Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Sağlık Bilgi Sisteminin Kurulması projesi kapsamında hazırlanan Teklif İsteme Dokümanı'nda (RFP) Elektronik Hasta Kayıtlarının (EHK) Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu Sağlık Bilişimi Teknik Komitesi standartları ile uyumlu olması gerektiği ifade edilmiştir. Yapılacak ihale sonucunda geliştirilecek olan EHK, bu standart ile uyumlu olacaktır.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Ülkemizde, daha önce bu anlamda bir çalışma yapılmamış olması önemli bir eksiklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Sadece Tıp Bilişim Derneği ve bazı üniversitelerin teorik bazı çalışmaları mevcuttur. Ancak, bu tür çalışmaların uygulamaya geçerken özellikle güvenlik ve geriye dönük uyumluluk anlamında çok ciddi problemlerinin olduğu bilinmektedir.

D) Çözüm Önerileri

Bu çalışmayı yapmış başka ülkelerin tecrübelerinden faydalanılmalıdır. Bu doğrultuda Avustralya, Yeni Zelanda ve İngiltere örnekleri Sağlık Bakanlığı tarafından incelenmektedir.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No : **44**

Eylem Adı : Sağlık Kayıtları Mahremiyetinin korunması

Sorumlu Kuruluş : Sağlık Bakanlığı

İşbirliği : - Genelkurmay Başkanlığı
- Milli Savunma Bakanlığı
Yapılacak : - Üniversiteler
Kuruluşlar : - TÜBİTAK-UEKAE
- Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

E-İmza konusunda TÜBİTAK'ın yaptığı çalışmalar yakından takip edilmiştir. Ancak, Sağlıkta Dönüşüm Programı Sağlık Bilgi Sistemi çalışmaları ihale aşamasında olduğu cihetle, başlangıç olarak veri, tanımlama ve haberleşme standartlarının belirlenmesine ve e-İmza'nın kullanımının ise bir süre daha bekletilmesine karar verilmiştir.

Sağlık verilerinin ne şekilde muhafaza edilmesi gerektiği ile ilgili detaylı analiz çalışması, bu proje için hazırlanan şartname içerisinde belirtilmiştir. Dolayısıyla elektronik imza dışında, haberleşmede ve verinin saklanması için kullanılacak standartlar, proje kapsamında belirlenmiş olacaktır.

Bu çalışmada, yetersiz yönleri olmakla birlikte mevcut yasalarımızdaki yetki ve sorumluluklar esas alınacak; buna ilave olarak mahremiyetin korunması için teknik olarak alınabilecek tüm ek önlemler geliştirilecektir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Ülkemizde, sağlık verilerinin ne şekilde muhafaza edileceği ve olası ihlaller halinde ne gibi müeyyideler uygulanacağı konusunda yeterli yasal altyapı mevcut değildir. Mevcut yasalar, elektronik ortamdaki verilerin taşınması gereken güvenlik kriterlerini kapsamamaktadır. Hangi verinin, hangi şartlar altında, kimde ve ne kadar süreyle tutulabileceği, kimlerin hangi verilere erişim hakkının olacağı konusu, teknik bir konu olmaktan çok, etik, idari ve tıbbî bir konudur.

D) Çözüm Önerileri

ABD'de HIPAA (Health Insurance Portability and Accountability Act) olarak bilinen kanuna benzer şekilde tüm teknik ve idari detayları içeren, gizlilik ve mahremiyet kurallarını tarif eden bir yasal altyapı oluşturması gerekmektedir.

e-TİCARET

GENEL DEĞERLENDİRME

Günümüzde tüm dünyada yaşanan ekonomik entegrasyon sürecinde, ülkeler arasındaki ticari sınırlamalar kalkmaktadır. Bu yeni ekonomik düzende, yeni pazarlara kolayca erişebilme ve ticari işlemleri hızlandırma gibi bir çok faydalar sağlayan elektronik ticaretin payı giderek artmaktadır. Ülkemizin elektronik ticaret yardımıyla küreselleşen pazardan daha fazla pay alması ve tüm işletmelerin, özellikle de KOBİ'lerin, rekabet gücünün artırılması için 2003-2004 Kısa Dönem Eylem Planında Türkiye'de e-ticaretin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik eylemlere yer verilmiştir.

KDEP'te yer verilen eylemler ile; tüm şirket bilgilerinin tutulacağı Şirket Sicil Kayıt Sisteminin kurulması, elektronik ticareti yaygınlaştırmaya yönelik olarak e-ticaret ve e-iş bilincinin oluşturulması, e-ticaret hazırlık değerlendirme hizmetlerinin verilmesi, e-ticaret bilgi havuzu oluşturulması ve dış ticarete kullanılan bilgi ve belgelerin elektronik ortamda paylaşılması ile elektronik belgenin yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçlara ulaşmaya yönelik olarak; Şirket Sicil Kayıt Sisteminin "Merkezi Tüzel Kişilik Bilgi Sistemi"nin oluşturulması kapsamında oluşturulacak farklı kurumların sistemlerinin entegrasyonu ile gerçekleştirilmesi planlanmış, KOBİ'lerin e-ticarete yönlendirilmesi ve bu hususta destek sağlanması kapsamında bir çok firmaya mali destek verilmiş ve e-Ticaret konusunda KOBİ'lere yönelik bilgilendirme ve danışmanlık desteği sağlanmış, elektronik ticaret imkanlarından dış ticarete de yararlanılması amacıyla dış ticarete ilişkin belgelerin elektronik ortamda paylaşılması için bir pilot projenin hayata geçirilmesi planlanmış ve projeye ilişkin olarak hazırlanan protokol imzalanmıştır. Ayrıca, dış ticarete ilişkin belgelerin uluslararası dolaşımının sağlanması kapsamında ilgili uluslararası kuruluşların çalışmalarına etkin katılım sağlanmıştır.

KDEP'teki tüm bu çalışmalar ile e-İş ile e-Ticaretin büyüüp, gelişebileceği, KOBİ'leri içerecek şekilde yaygınlaşacağı ortamın hazırlanmasına ilişkin ilerlemeler sağlanmıştır. Bu ilerlemeleri daha üst seviyelere çıkarmak, KOBİ'lere e-ticaret destekleri, elektronik fatura ve ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması gibi yeni destekleme araçlarının kullanımı ve BİT'nin mali alandaki kullanımını da kapsam içine almak üzere 2005 Eylem Planında bu bölümde 6 eyleme yer verilmiştir.

e-Ticarete ilişkin olarak 2005 Eylem Planında yer verilen eylemler ile; e-devlet uygulamalarında kurumlar hakkında ihtiyaç duyulan bilgilere tek noktadan ulaşılmasını sağlayan bilgi sisteminin oluşturulması, elektronik faturanın kullanımına imkan sağlayacak usul ve esasların belirlenmesi, ticari defterlerin elektronik ortamda tutulmasına yönelik hazırlık çalışmalarının yapılması, elektronik ticareti yaygınlaştırmaya yönelik olarak KOBİ'lere e-ticaret destekleri, e-ticaret bilgi havuzu oluşturulması ve dış ticarete kullanılan bilgi ve belgelerin elektronik ortamda paylaşılması ile

elektronik belgenin yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçlara ulaşıldığında, ülkemizde elektronik ticaretin gelişmesi ve yaygınlaşması için uygun ortam oluşturulmuş olacaktır.

KOBİ'lere verilecek e-ticaret destekleri için uygulama usul ve esasları ile kriterlerinin hazırlanması çalışmaları yürütülmekte olup bunlardan e-ticarete yönlendirme ve yazılım desteklerinin yönerge ve tedarikçi kriterleri tamamlanmıştır. Yazılım desteği kapsamında 24 firmanın 53 yazılımı KOSGEB Tedarikçi Veritabanına alınmıştır.

Elektronik ticaret imkanlarından dış ticarete de yararlanılması amacıyla dış ticarete ilişkin belgelerin elektronik ortamda paylaşılması ve uluslararası dolaşımının sağlanması için bir pilot projenin hayata geçirilmesi planlanmış ve projeye ilişkin olarak hazırlanan protokol imzalanarak çalışmalara başlanılmıştır.

“e-Ticaret Bilgi Havuzu Projesi” ile başta KOBİ'ler olmak üzere bütün gerçek ve tüzel kişileri elektronik ticarete özendirmek, bilgilendirmek ve e-ticarete hazırlamak amacıyla tüm tarafları bir araya getiren bir portal oluşturulacaktır. Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakfı (TOSYÖV) ile Dış Ticaret Müsteşarlığının birlikte yapacağı etüd çalışması için TOSYÖV, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfından (TTGV) proje önerisi için stratejik odak projesi kabulünü almıştır. Bu çerçevede; TOSYÖV tarafından yürütülecek olan Etüd Proje, stratejik odak noktası projesi olarak AR-GE yardımlarından yararlanmak üzere Dış Ticaret Müsteşarlığının onayından da geçmiştir.

Elektronik ortamda belge kullanılması ve defter tutulmasına yönelik olarak Vergi Usul Kanununun bazı maddelerinde düzenlemeler yapılmış olup fatura ve belgelerin ikinci nüshalarının elektronik ortamda muhafazası için Maliye Bakanlığı ile TÜBİTAK-BİLTEN tarafından standart bir format oluşturulmuştur. Diğer taraftan, elektronik ortamda fatura kullanımı ve defterlerin elektronik ortamda tutulması hususunda ilgili kurumlara görüşleri sorulmuş olup, bu görüşler mevzuatın oluşturulması sırasında değerlendirmeye alınacaktır. Çalışmalar çerçevesinde elektronik ortamda fatura kullanımı ve defter tutulması ile ilgili bir tebliğ taslağı hazırlanmıştır.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	45
Eylem Adı	:	Merkezi Tüzel Kişilik Bilgi Sisteminin oluşturulması
Sorumlu Kuruluş	:	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
		- Başbakanlık
		- Maliye Bakanlığı
		- İçişleri Bakanlığı
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- DTM
		- Gümrük Müsteşarlığı
		- DİE
		- TOBB
		- İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Merkezi Tüzel Kişilik Bilgi Sistemi'nde TOBB sorumluluğunda çalışmaları sürdürülen ve Ticaret Sicil Gazetesi, TESK, Dernekler ile Vakıflara ait verileri içeren 4 ana veri kaynağı bulunmakla beraber projenin iş-zaman planı, veritabanı tasarımı vb. çalışmaları henüz başlatılamamıştır.

Bu çerçevede, 28.12.2005 tarihinde eylem hedeflerine ulaşılmasını temin etmek, sorumlu ve ilgili kuruluşlar arasında, elektronik ortamda hangi bilgilerin hangi düzeyde ve ne şekilde paylaşılabileceğini değerlendirmek ve eşgüdümü sağlamak amacıyla DPT Müsteşarlığında bir toplantı düzenlenecektir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Sorumlu Kurum ile Merkezi Tüzel Kişilik Bilgi Sistemi'ne girdi sağlayacak kuruluşlar arasında koordinasyon güçlükleri yaşanmaktadır.

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	46
Eylem Adı	:	KOBİ'lere e-Ticaret destekleri
Sorumlu Kuruluş	:	KOSGEB
		- DTM
		- TOBB
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- İGEME
		- TİM
		- TESK
		- Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

KOBİ'lere verilecek;

- Bilgi Ağları ve e-İş Desteği,
- Yazılım Desteği,
- Sıfır Faizli Bilişim Kredisi Desteklerinin

uygulama usul ve esasları ile kriterlerinin hazırlanması hususlarında çalışmalar yürütülmekte olup, e-ticarete yönlendirme yazılım desteklerinin yönerge ve tedarikçi kriterleri tamamlanmıştır.

Bilgisayar Yazılımı desteği kapsamında KOSGEB Tedarikçi Veritabanına girmek için 65 firma 126 yazılımla başvuruda bulunmuştur. Bunlardan 24 firmanın 53 yazılımı tedarikçi veritabanı için olumlu bulunmuştur.

eTicarete Yönlendirme Desteği

KOBİ'lere özellikle internet üzerinden tanıtım, ihracat ve yeni pazarlara kolayca ulaşma ve tüm bilgilerini elektronik ortama aktarma gibi olanaklar sunulmaktadır. Desteğin; Sinerji Odakları, Ulusal e-Ticaret ve e-Dış Ticaret aşamalarından İmalat Sanayii Sektöründe faaliyet gösteren işletmeler yararlanabilmektedir.

- Altyapı desteği: KOSGEB'in işbirliği yaptığı kurum ve kuruluşlar bünyesinde kurulan sinerji odaklarına, işletmelere hizmet vermek üzere alınacak olan bilgi işlem donanımı ve yazılımları için, verilen desteğin üst limiti 3.000 YTL olup, % 100 oranında,

- E-ticaret desteği: İşletmelerin e-ticaret yapmalarını ve e-dış ticarete geçmelerini teminen verilen desteğin üst limiti; e-dış ticaret portallarında yer almaları için 4.000 YTL, ulusal e-ticaret portallarında yer almaları için ise 2.000 YTL olup, %50 oranında desteklenmektedir.

Bilgisayar Yazılımı Desteği

İşletmelerin ulusal ve uluslararası platformlarda rekabet güçlerini artırmak ve kalite düzeylerini yükseltmek amaçlanmaktadır.

KOSGEB tarafından onaylanan geri ödemesiz destekler:

- Bilgisayar Destekli Tasarım/Üretim,
- Üretim-Planlama Takip ve Kontrolü (MRP),
- Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP),
- Bakım-Onarım yazılımları.

Desteğin üst limiti 10.000 (onbin) YTL olup, % 50 oranında desteklenmektedir.

Sıfır Faizli Bilişim Kredisi

Teknoloji kullanan KOBİ'lerin, teknoloji özümseme yeteneklerini artırarak, KOBİ'leri küresel pazarlarda rekabet edebilen verimli e-KOBİ'ler haline getirmek amaçlanmaktadır.

KOSGEB saha taraması ile belirlenen 47.000 KOBİ'ye bilgi ve iletişim teknolojileri alanında yapacakları yatırımlar için yüzde sıfır faiz ve 1 yıl sonra geri ödemeli krediler verilmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Sıfır Faizli Bilişim Kredisi konusunda Türk Telekom ile yapılan anlaşma ve alınan destekler Telekomünikasyon Kurulunca kabul edilmemiştir. Konu ile ilgili olarak görüşmeler devam etmektedir.

D) Çözüm Önerileri

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	47
Eylem Adı	:	Dış ticarete kullanılan bilgi ve belgelerin elektronik ortamda paylaşılması
Sorumlu Kuruluş	:	Gümrük Müsteşarlığı <ul style="list-style-type: none"> - Maliye Bakanlığı - Sanayi ve Ticaret Bakanlığı - DTM - DİE
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	<ul style="list-style-type: none"> - TOBB - TİM - Uluslararası Nakliyeciler Derneği - Bankalar Birliği - İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları - Sivil Toplum ve Özel Sektör Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Yürütülen çalışmalar sonucunda, örnek uygulamada Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri'ne ait belgeler elektronik ortama aktarılmış, ayrıca uygulamaya ilişkin olarak hazırlanan yazılım Devlet Bakanı Sayın Kürşad TÜZMEN tarafından 28.06.2005 tarihinde basına tanıtılmıştır.

Bursa Gemlik Serbest Bölgesinde, açılışı Devlet Bakanı Sayın Kürşad TÜZMEN tarafından yapılacak e-Belge projesinin 04.01.2006 tarihinde uygulamaya geçmesi öngörülmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Pilot aşama sonrasında projenin tam olarak hayata geçirilmesinin paydaş kurum ve kuruluşların bilgi teknolojileri alt yapısına bağlı olması bir güçlük olarak ortaya çıkmaktadır.

D) Çözüm Önerileri

e-Belge projesinin tam anlamı ile hayata geçirilebilmesi için dış ticarete rol alan tüm kurum ve kuruluşların altyapı hazırlıklarını tamamlaması gerekmektedir.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	48
Eylem Adı	:	Ortak e-Ticaret bilgi havuzunun oluşturulması
Sorumlu Kuruluş	:	DTM
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- KOSGEB
		- İGEME
		- TTGV
		- TOSYÖV
		- Sivil Toplum ve Özel Sektör Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

“e-Ticaret Bilgi Havuzu Projesi” ile başta KOBİ’ler olmak üzere bütün gerçek ve tüzel kişileri elektronik ticarete özendirmek, bilgilendirmek ve e-ticarete hazırlamak amacıyla tüm tarafları bir araya getiren bir portal oluşturulacaktır. Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakfı (TOSYÖV) ile birlikte etüd çalışması yapılmasına karar verilmiştir. TOSYÖV, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfına (TTGV) proje önerisini sunmuş ve söz konusu öneri, yönetim kurulunda stratejik odak projesi olarak kabul görmüştür. Bu çerçevede; TOSYÖV tarafından yürütülecek olan “e-Ticaret Bilgi Havuzu Etüd Projesi”, stratejik odak noktası projesi olarak AR-GE yardımlarından yararlanmak üzere Dış Ticaret Müsteşarlığının onayından geçmiştir.

Projenin temel hedefi ülkemizde elektronik ticaretin geliştirilmesidir. Bu hedef doğrultusunda, e-ticaretle ilgili istatistikler, standartlar, mevzuat, makaleler, araştırma raporları, e-ticarete başlamak isteyenler için pratik bilgiler, e-ticaretle ilgili projeler, başvuru kaynakları, e-ticaret yapan firmalar listesi ve linkleri, başarı öyküleri, sektörden haberler gibi ortak bilgilerin ilgili kaynaklarından sağlanarak tek bir portalda birleştirilmesi ve bilgilendirme ve e-ticarete hazırlık değerlendirilmesi gibi İnternet sayfası hizmetlerinin Türkçe, ülkemizdeki faaliyetlerin anlatılmasına yönelik bilgilerin ise ilk etapta Türkçe ve İngilizce olarak sunulması planlanmaktadır.

Etüd proje üç ana safhadan oluşacaktır:

1. Mevcut içerik yönetim ve yayınlama süreçlerinin gözden geçirilmesi,
2. İçerik yönetim teknolojilerinin gözden geçirilmesi,
3. İçerik yönetimi ve entegrasyon çerçeve çalışması.

Projeden beklenen başlıca faydalar aşağıda özetlenmiştir:

- e-Ticaret uygulama ve koordinasyon çalışmalarının İnternette sürdürülmesi etkinliği artıracaktır.

- Dinamik yapısı ile ÷lkemizdeki genç nüfusla birlikte, firmalarımızdaki ciddi ve büyük bir potansiyel e-ticarete yönlendirilecek, dolayısı ile ihracatımız ve dünya ticaretinden aldığımız pay artacaktır.
- Başarılı örneklerin paylaşılabilceği ortak platform oluşturulacaktır.
- Gerekli bilgileri tutan kuruluşların birbirleriyle elektronik ortamda bilgi paylaşımı ve iletişimi ile e-Dönüşüm Türkiye Projesinin temel hedeflerinden biri olan “birlikte çalışılabilirlik” sağlanacaktır.
- Bilgi teknolojileri kullanımı özendirilecek, e-ticaret bilinci ve e-ticarete güven oluşturulacaktır.
- Bilgi havuzu, e-ticarete başlamak için pratik ve faydalı bilgileri sunacaktır.
- Genel olarak e-ticaret çalışmalarının anlatıldığı www.e-ticaret.gov.tr sitesi e-Ticaret Bilgi Havuzu için ortak yetki paylaşımının olduğu bir portala dönüştürülecektir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

Etüd projenin gerçekleşmesi için gerekli finansmanın sağlanması konularında yaşanan gecikmeler, etüd projenin başlatılmasını da geciktirmiştir.

D) Çözüm Önerileri

Finansman bulma konusunda alternatif yollar aranmakla birlikte, kısmi çözüm olarak mevcut e-ticaret sitesini yenileme çalışmalarına başlanılmıştır.

A) Eyleme İlişkin Bilgiler

Eylem No	:	49, 50
Eylem Adı	:	Elektronik faturanın kullanım usul ve esaslarının belirlenmesine yönelik hazırlık çalışmalarının yapılması ve ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması
Sorumlu Kuruluş	:	Maliye Bakanlığı - Adalet Bakanlığı - DİE - TSE
İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	:	- İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları - Üniversiteler - TÜRMOB - Türkiye Noterler Birliği - Sivil Toplum Kuruluşları

B) Yapılan Çalışmalar

Elektronik ortamda belge kullanılması ve defter tutulmasına yönelik olarak Vergi Usul Kanununun mükerrer 242 ve mükerrer 257 nci maddelerinde bazı düzenlemeler yapılmıştır.

Bakanlık tarafından yürütülen çalışmalar çerçevesinde elektronik ortamda fatura kullanımı ve defter tutulması ile ilgili bir tebliğ taslağı hazırlanmıştır.

Elektronik ortamda fatura düzenlenmesi ve ticari defterlerin tutulmasına yönelik olarak daha önce TÜBİTAK BİLTEN tarafından hazırlanmış olan DER format yapısı yerine XML format yapısı kullanılmasına yönelik karar verilmiştir. Bu doğrultuda, tüm defter, kayıt ve belgelerin elektronik ortamda hazırlanmasına ilişkin veri standartları için standartlaşma çalışmaları sürmektedir.

C) Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar

D) Çözüm Önerileri